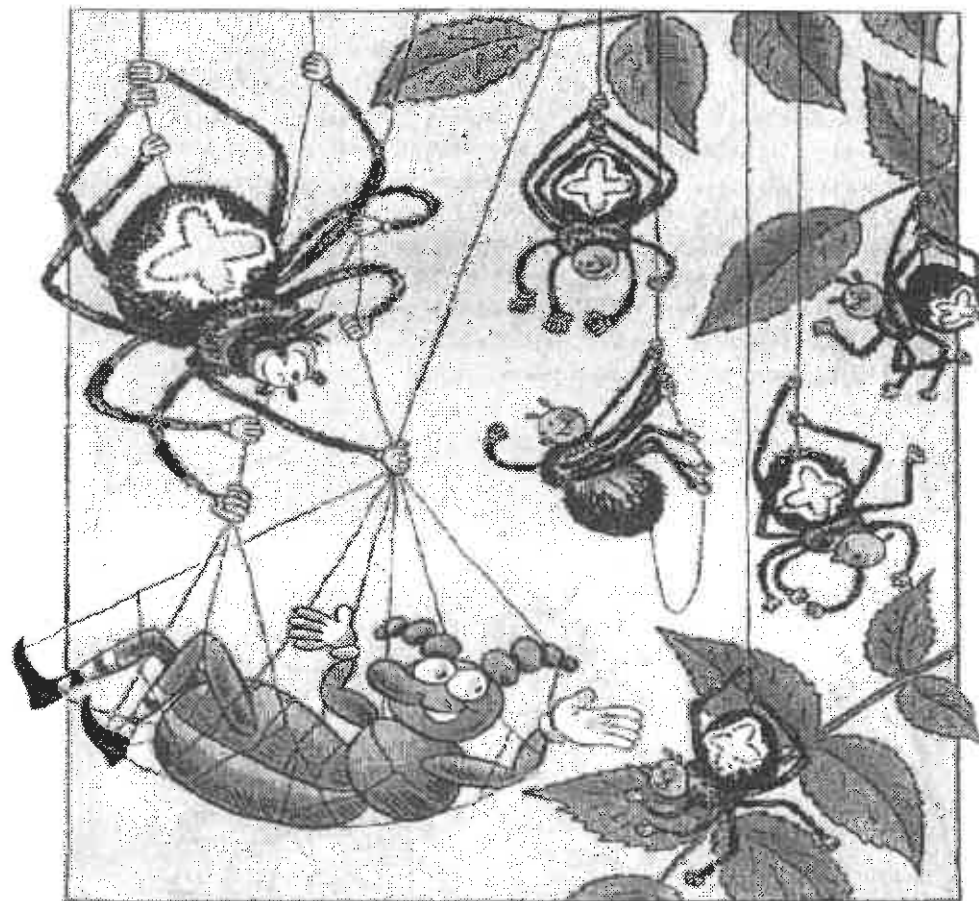
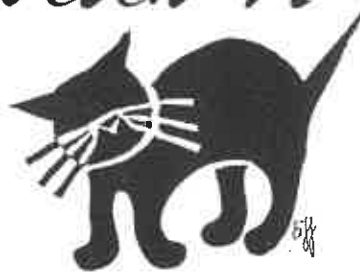

(11)

květen 97'

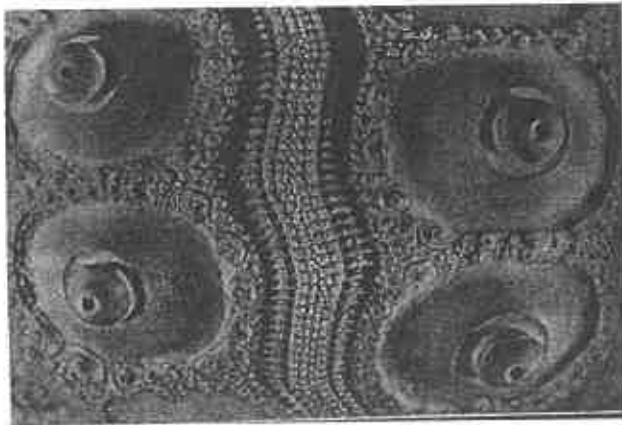
Sklíba

*pravidelník pro pobavení i poučení
Vydávají studenti Biologické fakulty Jihočeské univerzity*

OBSAH:

ŠKOLA	Aktivity SK AS BF	str. 1
	Nástěnky	str. 4
	Biologická olympiáda	str. 4
	Byl Watson objevitelem...	str. 5
	Drábkoviny	str. 7
	Proč nám tohle děláš?	str. 8
	Papíry do kopírek a podobně	str. 9
	Jelita a nejelita	str. 9
	Čepice na Kopec žvástů	str. 10
	Interview s J. Bergerem	str. 11
	Počítače	str. 14
VĚDA	Kreacionisté, skeptici a hvězdy	str. 15
	Neztrat' me radost z bádání	str. 17
CESTY	Střepy	str. 18
	Co takhle podívat se do Londýna	str. 19
VLASTNÍ TVORBA	Výlet do Berlína	str. 21
	Příběh jednoho dne	str. 25
	Hádanka	str. 29
	Duben, ještě v tom budem	str. 30
	Jestřábí let	str. 30
	Epifytická aneb malý příběh...	str. 31
	Darwinky	str. 32
	Výzva pro atrofické studentky a studenty	str. 33
	Confidential	str. 34
	Po stopách sekt (Svědkové Jehovovi 2.)	str. 35

Aktivity SK AS BF (studentské komory Akademického senátu Biologické fakulty)

Jistě jste si všimli řady nepopulárních opatření či změn, které se za poslední dva měsíce na fakultě udály. Rádi bychom vás touto cestou informovali jednak o aktivitách SK AS reagující na tyto změny a jednak o dalších činnostech vašich volených zástupců.

Zvolili jsme jednodušší a kratší formu samostatných bodů. Doufáme, že to tak bude přehlednější a ušetří to čas náš i váš. Přehled není řazen ani chronologicky a ani podle významu.

- **Bakalářská a doktorandská zkouška z angličtiny.** Mnozí z Vás si na vlastní kůži vyzkoušeli, jak vypadá písemná část (kvalita reprodukce a náročnost poslechové části, testování gramatických detailů, ačkoli se prý klade důraz na celkový přehled, atd.) - tady raději bez dalšího komentáře. Při ústní části zkoušky z j a z y k a měli být původně tři studenti vyzkoušeni během deseti (!) minut. Na zásah SK AS (těsně před prvním termínem v březnu) uvedl pan děkan vše na pravou míru, zároveň s ujištěním, že se podívá, jak je postavena písemná část... Co se od doby prvního termínu změnilo, posuďte sami.
- **Kopírky I.** Návrh SK AS na zajištění chodu kopírek (po aféře s neúměrným mizením papíru) byl panem děkanem po zbytečných průtahích zamítnut s odůvodněním, že studenti nejsou schopni spolehlivě toto zajistit. Budiž. O kopírku (na „starém děkanátě“ u počítačoven, která je pro studenty nejvýznamnější) se od té doby stará paní Kubečková. Sami jistě víte, jak se „dá“ kopírovat přes víkendy, večer anebo i po řadu dní, není-li zmíněná paní k zastížení. Tento problém se dále řeší a na základě jednání SK AS s panem děkanem (ze dne 22.5.) můžeme doufat v oboustranně uspokojivé rozuzlení.

"HROME - TO MI TEN DEN PĚKNĚ ZAČÍNA!"

- **Kopírky II.** SK AS se snažila prosadit alespoň včasné a úplné informování studentů o chystaných/provedených změnách. Sama připravila plakáty informující o situaci, které však nakonec uvízly na děkanátě.
- **Počítače I.** Obdobná situace jako s kopírkami nastala i v případě tiskáren. Papír si kupujete a hotovo, ani se nikdo nenamáhal s nějakým vysvětlováním. Správce sítě, paní Dostálková, dostala před měsícem návrh SK AS, jak vyřešit problém neznalosti drtivé většiny uživatelů ovládat správu tisku bez automatického plošného zrušení přístupových práv (z důvodu nutnosti neplýtvat tonerem a také šetření papíru, pokud by byl opět u tiskárny volně přístupný). Dosud se, pokud vím, vůbec nic nestalo.
- **Počítače II.** Pár technických „drobností“. Zde jde spíše o upozornění než o aktivní snahu SK AS něco řešit (to by mělo být pracovní náplní úplně jiných lidí). Stoly v nové počítačovně jsou, ačkoli dělány na zakázku, krajně nevhodné pro dlouhodobější práci (přílišná výška, kdy píšete s rukama v poloze pacek prosícího psa; solidní masivnost stolů je vhodná tak do stodoly, ale ne do místnosti čtyři krát pět metrů;...). Až podezřele moc lidí si stěžuje na časté bolení očí a hlavy u nových počítačů... Ostatně jak je to vlastně s různými nastaveními sítě? Hmm..., ale co je nejpodstatnější - v každé učebně naleznete sice jednu tiskárnu, ale jehličkovou pochybné kvality a podivných (ne)schopností

(příčemž řada pedagogů vyžaduje písemné práce v vytištěné v solidní kvalitě). Jediná dobrá tiskárna, Laser HP 5L, z jakýchsi záhadných důvodů asi tak pětikrát týdně nefunguje (zpravidla ve večerních hodinách) a navíc je mimo obě učebny, takže k ní nachodíte hezkou řádku kilometrů... Zanesené a špatně funkční myšky či nereagující klávesy jsou naprosto běžnou záležitostí. No, ale jinak je přeci skvělé, že tady těch patnáct ± funkčních počítačů vůbec máme, že?

- **Počítače III.** V počítačovnách se nedá pořádně uklízet, kvůli studentům, jsou prý neukáznění a při úklidu překážejí. SK AS se vyjádřila k návrhu pana děkana na řešení tohoto stavu a zmínila alternativní možnosti (úklid v ranních hodinách; poukázání na zřejmou neschopnost paní uklízečky zjednat si pro úklid prostor - tady je však nutné podotknout, že ona toto nemusí mít v náplni práce; vybavení učeben koberci s případným přezouváním - ovšem za předpokladu, že bude v každé učebně kvalitní tiskárna). Byli jsme však jednoznačně proti vypínání počítačů v době úklidu, který se provádí v poměrně frekventovaných odpoledních hodinách, tedy proti situaci, která nyní existuje. SK AS se domnívá, že stavět proti sobě pohodlnost či výhody, chcete-li, jednoho člověka (paní uklízečky) a potenciálně patnáct hodin času studentů denně, kteří musí za hodinu přerušit práci, je přínejmenším nefér. Navíc se o zavedení tohoto opatření nikde nijak neinformovalo. Až teď se na dveřích počítačoven objevily cedulky s nápisem: „v době od 16:30 - 17:15 vypnutá síť (úklid)“... Snad by stálo za to použít alespoň nějaké sloveso... Na základě jednání SK AS s panem děkanem (ze dne 22.5.) směřuje vývoj této situace k pozitivnímu řešení.

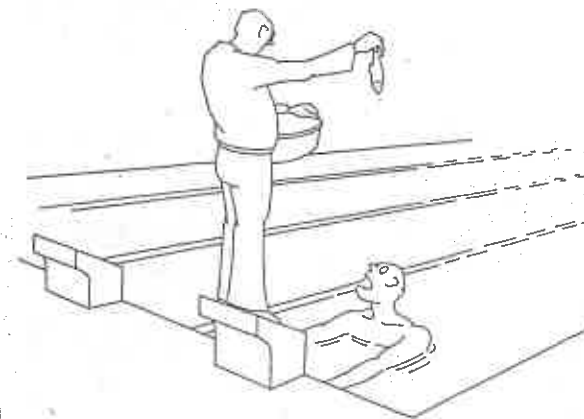
- **„Návrh“ SK AS děkanátu.** Také na základě uvedených problémů navrhla SK AS spolu se skupinou dalších studentů navzájem provázané zajištění funkčnosti několika nedotažených oblastí běhu fakulty. Šlo především o záležitosti týkající se bezprostředně studentů. Návrh se však setkal s nevolí na kolégiu děkana, především zřejmě proto, že byl provázán s požadavkem zavedení spolehlivého odměňování studentů za odvedenou práci (viz „mimořádná stipendia“). Osobně se domnívám, že jen málokdo z tohoto orgánu tušil, že nešlo a nejde jen o pouhé starůstky a libůvky studentů. Možná, že jedna věc sama o sobě by do této kategorie mohla spadat, ale je-li jich tolik, že vytvářejí již docela pestrá mozaiku, neměly by se podceňovat, neřku-li ignorovat. Nakonec došlo alespoň ke konsensu a bylo dohodnuto, že studenti „na zkoušku“ (pořád je tady totiž jistá bariéra nedůvěry ve spolehlivost studentů) zajistí následující: zpracování a prezentace výsledků hodnocení přednášek za tento zimní semestr (již bylo zveřejněno); reorganizaci nástěnek ve vestibulu

(můžete sami posoudit, podrobněji na straně 4); příprava a vydání praktických informačních materiálů „Kompas“ pro nové i starší studenty fakulty - na začátku příštího semestru.

- **Stipendia.** SK AS prosazuje a bude prosazovat zavedení stipendijního řádu Biologické fakulty. Zatím je představa taková, že by se měla udělovat pravidelně jednou za semestr a v poměrně širokém spektru oblastí (vynikající studium, mimořádně kvalitní práce - bak., mag., jiná vědecká, mimořádné úspěchy či výkony v oblasti společenské, kulturní nebo sportovní, všeobecně prospěšná činnost pro BF, mimořádná pomoc při výuce, exkurzích, atd.). Na tato stipendia by měla být zvláštní „škatulka“ v rozpočtu BF, podobně jako je tomu na mnoha jiných školách. V systému ohodnocování aktivity či schopností studentů by mělo mít i své místo tzv. demonstrátorství, které již v určité podobě existuje. O postupu řešení této záležitosti budete včas informováni.

- **Studentská konference.** SK AS se zapojila do e-mail(ové) studentské konference zástupců akademických senátů. Považujeme tuto cestu za jednu z forem inspirace a získávání podnětů z jiných fakult. Hlavními a nejzajímavějšími tématy byla a jsou: návrh nového vysokoškolského zákona, funkce akademických senátů, řešení obecných problémů na fakultách a záležitostí spojených se studentskými koleji.
- **Příspěvky na sportovní aktivity.** SK AS by spolu se studijním proděkanem ráda prosadila pravidelné přispívání fakulty na sportovně studentů. Zatím je situace dost nejasná, což je do značné míry způsobeno nejistotou v množství peněz, které dostane fakulta od státu po „ekonomickém balíčku“ vlády. Jisté však je, že případné příspěvky budou přicházet v úvahu nejdříve od příštího semestru. SK AS se rozhodla z vlastních zdrojů zakoupit míč a síť na volejbal. Zároveň je domluvena možnost používat hřiště Na sádkách. V případě zájmu o volejbal se obraťte na Janu Kailovou, t.č. ze druhého ročníku.

- **Kritéria pro přestup do magisterského studia.** AS BF schválil změnu ve Studijním a zkušebním řádu BF JU čl.6, bod 16c se zněním: „(přímý vstup do magisterského stupně studia) průměrný prospěch z obhajoby bakalářské práce, z jednotlivých zkoušek bakalářské závěrečné zkoušky a ze zkoušky z anglického jazyka ne horší než stanoveno vyhláškou děkana“ s platností pro současný druhý ročník a ročníky následující, s výjimkou ročníku třetího, jemuž se bude počítat výhodnější varianta pro přímý přestup do magisterského stupně.
- **Ubytování na kolejích.** AS BF schválil 14.2. systém ubytování studentů BF na kolejích. Výkonnou moc má zvláštní komise, která má mezi pěti členy tři volené studentské zástupce. Základními principy při sestavování algoritmu bylo: 1. zohlednění více kritérií než jen klasické „kružítka“ a 2. co nejjednodušší způsob výpočtu a ověřování informací. Na vyjádření k systému jste měli více jak měsíc času. Neozval se prakticky nikdo. Nicméně, pokud se Vám nyní něco nelíbí, můžete předložit své písemné návrhy na případné změny pro příští rok, a to buď (a nejlépe) přímo svým zástupcům v komisi anebo SK AS.

To je v kostce asi tak všechno. Posuďte sami, jak studentská komora pracuje a vezměte prosím na vědomí, že leccos může jít lépe i s Vaším přispěním (Tvé konkrétní nápady a připomínky, studente!). Na adresu pedagogů se obracím s prosbou, aby si občas našli čas a snažili se lépe pochopit pohled na fakultu ze strany studentů a také jejich starosti. Myslím, že poměr důležitosti v duelu škola pro studenta × student pro školu je přinejmenším fifty fifty. Je tedy spíše chybou říkat, že například problém kopírek je naprosto banální a na samé periférii zájmu, uvážíme-li například fakt, že používání kopírek je jediný rozumný způsob, jak si student může opatřit základní studijní materiály (viz také čl. na str.9). □

Nástěnky

Jen několik slov k novému uspořádání nástěnek ve vestibulu fakulty. Smyslem celé rošády je především zpřehlednění informací a snazší orientace v záplavě nejrůznějších sdělení. Doufáme, že se v novém systému zorientujete rychle a bez průšvihů přehlédnutých termínů či akcí.

Asi Vás napadlo, že tam ještě leccos chybí. Správně. Na některých místech by se měla objevit nějaká ta biologická (= z osmdesáti procent sušené kytky) „výzdoba“. Chceme ještě upravit nástěnku se základními informacemi o Biologické fakultě (v české a anglické verzi) a obměnit nástěnku s mikrofotografiemi.

Zvláště bychom chtěli upozornit na nástěnku „Zkoušky a zápočty“. Ta by měla sloužit především pro vyvěšování výsledků testů, písemek, pro informace o termínech zkoušek a zápočtů a hlavně **kde** se studenti mají na zkoušky zapisovat. U každé nástěnky visí tužka pro případ aktuální potřeby. □

Pište prosím na každé oznámení, vzkaz apod. datum, po kterém je možné jej z nástěnky sundat.

Prosíme všechny, kdo budou chtít provést nějaké změny v rozmístění a struktuře nástěnek, aby nejprve kontaktovali zodpovědné osoby.

(Lenka Barčiová, SK AS).

Celostátní klání mladých biologů tentokrát na téma potravní vztahy a trávení

Dokázali byste rozebrat kosterní pozůstatky z vývržků a určit, v jakém biotopu se predátor pohyboval? Odhalit pomocí chromatografické analýzy, zda symbiontem houby v lišejníku je řasa či sinice? Najít v terénu stopy po potravní aktivitě různých živočichů a určit původce? Prokázat doplňováním předloženého schématu pochopení toku energie a koloběhu látek ekosystémem? Či snad určit na základě kombinace s různými substráty a různými typy buněk neznámé enzymy?

To vše, spolu s mnoha doplňujícími otázkami, náročným testem ze všeobecně biologických znalostí a poznávačkou (rozhodně ne triviální) z dohromady padesáti rostlin a živočichů, řešili během pouhých dvou soutěžních dnů účastníci celostátního kola 31. ročníku Biologické olympiády kat. A, které se letos konalo ve dnech 5. - 9. května na SZRŠ v Časlavi. Převážná většina z celkem 24 studentů třetích a čtvrtých ročníků gymnázií, vítězů oblastních kol, prokázala opravdu nadprůměrné znalosti v oboru, daleko přesahující běžnou středoškolskou úroveň. Nejlepší čtyři dále postupují do Mezinárodní biologické olympiády (letos proběhne v Turkmenistánu), v níž dosahují čeští studenti už tradičně velice dobrých výsledků.

Úlohy celostátního kola, jakož i kol školních, oblastních a navíc studijní příručku k tématu vytvořili a zajišťovali členové oficiálně jmenované pracovní skupiny, která pracuje ve víceméně stejné sestavě již čtyři roky a je složena z bývalých účastníků BiO, toho času vysokoškolských studentů, doktorandů a odborných pracovníků (věkový průměr nyní 27 let). □

Oficiální výsledkovou listinu spolu se zadáním úloh půjčí k nahlédnutí a veškeré další informace mileráda poskytnete

Radka Pichlová

BYL WATSON OBJEVITELEM DVOUŠROUBOVICE DNA ČI NIKOLIV?

ANEB: ZVYŠOVÁNÍ LAŤKY

K téhle úvaze mne inspirovala akce, na níž jsem se v nedávno podílel: mé domovské pracoviště, tedy Zemědělská universita ve Wageningen, Nizozemí, organizovala exkurzi svých studentů oborů životní prostředí a sociologie do České Republiky. Setkání dvou různých národů vždycky přináší spoustu zajímavých momentů: o některé se chci rozdělit v téhle úvaze.

Konkrétně se tam stala takováto věc: jeden výjezd studentů byl na místo, kde probíhá v současnosti u nás největší asanace půdy kontaminované sovětskými vojsky. Výklad podal zástupce firmy, která asanaci provádí, a byl to mimochodem jeden z nejuznávanějších odborníků na asanaci půd u nás. Objasnil, co dělají s půdou, co se spodní vodou, jak do půdy vhnájí vzduch, takže mikroorganismy v půdním profilu mohou znečištění efektivně odbourávat a současně se část znečištění odpaří. Jenomže cosi v jeho výkladu se studentům nezdálo. A tak se začali vyptávat. Proč to, proč ono, tomu nerozumím, jak to funguje. Přednášející odpovídal na spoustu otázek: některé dotazy svědčily, že jejich autor či autorka problematiku vůbec neznají, jiné byly na vysoce odborné úrovni.

A pak se stala ona zajímavá událost: na jeden z dotazů přednášející odpověděl: "No vždyť já jsem si to přece nevymyslel, to se můžete dočíst v chytrých knihách, tam jsme to také našli my!". Následovala chvíle rozpaků. S odpovědí, že „jsem si to taky přečetl v chytrých knihách“, totiž u holandských studentů nemůžete uspět. Onen přednášející to určitě nemyslel nijak zle ani nechtěl zakrývat neznalost. On prostě použil standardní postup, když se mu nezdálo příliš plodné pokračovat v další diskuzi tím směrem.

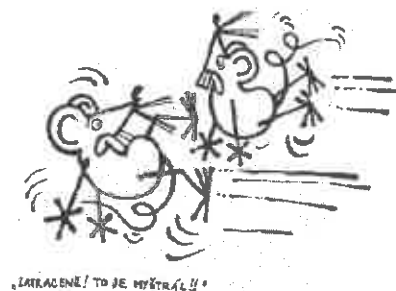
Ono to vypadá jako bezvýznamná událost, ale podle mně se v ní projevily dva úplně odlišné přístupy. Jeden je založen na odvolávání se k vyšší autoritě. Tvrzení vyšší autority stavím na roveň či nadřazuji vlastnímu úsudku. Ten druhý přístup je pozitivně kritický, individuální:

DOKUD TO NECHÁPU, ŽÁDÁM O VYSVĚTLENÍ, A MÁM NA TO VYSVĚTLENÍ PLNÉ PŘÁVO.

Pravda je, že žádný z výše uvedených přístupů se nedá používat výhradně. Bez kritického úsudku je člověk pouhý magnetofon, stále dokola opakující myšlenky autorit. Na druhou stranu nám vyslechnutí názorů a myšlenek těch, kteří se otázkou již zabývali, může ušetřit spoustu času. Často ale slyším postesknutí, že naši studenti mají stále dost co dohánět právě v tom (positivně) kritickém, samostatném přístupu. Zrovna nedávno jsem korigoval několik bakalářských rukopisů, kde jsem si to uvědomil. Příklad: v literárním přehledu jedné bakalářské práce byla uvedená zcela zřejmá nepravda, ovšem doložená patřičnou citací. Na mou výtku reagovala autorka obhajobou, že „tak to ale stojí v té knížce“. A opravdu, v té knížce to tak bylo napsáno. Chybně.

Myslím, že takových příkladů zná každý vyučující dost, nejen ze psaní rukopisů, ale i ze zkoušení a jiných projevů studentů, a mým úmyslem není je podrobně rozpitvávat. Chci se spíš zeptat, kde se tenhle přístup bere, a jak jej přeměnit na něco lepšího.

U kořenů určitě stojí doba minulého režimu, který vyžadoval ideovou poslušnost vyšší autoritě. Celá naše společnost se dnes učí, jak se tohoto dědictví zbavovat, vidět to můžeme

LITERACENÍ! TO JE VÝTRÁLÍ!

všude okolo. Lidé se teprve učí, jak brát zodpovědnost za svá vlastní rozhodnutí, učí se respektovat sami sebe a své potřeby. Přestáváme se smířovat s nevstřícným chováním v obchodech a v restauracích. Začínáme rozlišovat, kdo a jak nás reprezentuje v parlamentu a senátu.

JSME VÍC A VÍC OBČANSKOU SPOLEČNOSTÍ.

Student se samostatnosti a sebezodpovědnosti učí přesně tak, jak se těmto vlastnostem učí celá společnost. A ta se jim učí tím, že poznává a zabydluje nové, donedávna odírané prostory existence. Občanská společnost se tedy nevyvíjí na základě jednoznačného systému důsledně vyžadovaných pravidel, jako například postihů občanů, kteří nešli k volbám, povinné návštěvy u poslanců, či zákonné sankce za to, že někdo toleruje liknavost státních úředníků.

Stejně tak se žádný student nenaučí samostatnému myšlení, sebedůvěře a sebezodpovědnosti tím, že bude reprodukovat to, co kdy slyšel na přednáškách. Cesta, jak tyto kvality rozšiřovat, je poskytnout prostor pro individuální růst. V tomhle ohledu je BF vpředu ve vývoji, v porovnání s ostatními fakultami či vysokými školami u nás. Ale proč nejít dál? Kupříkladu nedávná diskuze o tom, jestli jsou závěrečné zkoušky objektivní či subjektivní (probíhala také ve Šklíbě). Probíhala dost intenzívně, její aktéři do ní vložili, možná ještě vkládají, spoustu energie. Mně se ale zdá, že pod jejím povrchem je hlubší otázka:

ZÁKLADNÍ OTÁZKA JE, K ČEMU A ZDALI JSOU VŠECHNY TY ZKOUŠKY VŮBEC POTŘEBA.

A fakt, že závěrečné zkoušky nařizuje jakýsi vysokoškolský zákon? Je určitě lepší změnit zákon, než brzdit rozvoj osobností. Anebo najít jinou cestu: v Nizozemí se například závěrečné zkoušky magisterského stupně nekonají. Stále tam ovšem přetrvává instituce závěrečné obhajoby doktorandské práce, ale pouze jako formální a příjemná společenská událost zahrnující nošení insignií university, zlaté řetězy, taláry, formální oděv. Neustálé zkoušení může naopak u studenta vyvolat rozvoj onoho výše zmiňovaného nekritického respektování autorit. A to je směr, kterým se, prosím vás, studenti, nevydávejte. Byla by to s vámi dost nuda, a navíc, kde by se v budoucnu v Česku brali odborníci, kteří zde budou pracovat a tvořit hodnoty? Uvažte, jde i o můj důchod! O tom, jak vysoko je laťka úrovně vzdělání nesevřelí ani počet vykonaných zkoušek, ani rozsah látky požadovaný při jednotlivých zkouškách. Na pomoc si vezmu citát, vyjadřující směr moderního způsobu vzdělávání:

„SMYSLEM VZDĚLÁNÍ JE NAHRADIT PRAZDNOU MYSL MYSLÍ OTEVŘENOU“.

Je fajn, že se i o takových otázkách dá diskutovat a přemýšlet. Nedávno jsem tyto myšlenky ventiloval na přednášce, až mě zkroutěným hlasem přerušila studentka: „No to je sice hezké, ale já mám zrovna deprimující zážitek. V testu jsme dostali otázky typu „Byl Watson objevitelem dvoušroubovice DNA? Ano-Ne“. Správná odpověď je ne, přý protože je spoluobjevitelem, a nikoliv objevitelem. Tak kde tady najít prostor pro individuální růst?“ Hmmm, na to se těžko odpovídá. Snad je možná komunikace s přednášejícím, možná je i dohoda o zrušení výsledku takového testu, a existuje i řada jiných způsobů, jak tu záležitost přeměnit. Mně připadá významné už jenom to, že si uvědomujeme, že takový způsob vzdělávání chceme měnit. On se totiž mění všude, někde rychleji, někde pomaleji. Přitom na BF je pro takové změny dostatečný prostor, vhodní lidé, a zřejmě i vůle. A o tom, že se tímto směrem školství vydá, nemám nejmenších pochyb. □

V Masákové Lhotě, 4. května 1997

Richard Tichý

Drábek II

Svou reakci na Drábkovy malůvky a články jsem psal v neurčitěm podezření, že autor je z rodu mužů, kteří střílejí výhradně zpoza rohu, ale nebyl jsem si jist; proto jsem navrhl dvě možnosti, jak mne může tohoto podezření zbavit (pro upamatování: buď odvolat, nebo jmenovat). Způsob jeho reakce mé podezření vskutku rozptýlil. Vyřízeno. Děkuju.

Ale nedá mi to, abych neuvedl na pravou míru větu, kterou jsem prý řekl Matějovské. Pro upamatování: „Vaše práce je moc ekologická. My jsme tady fakulta na bílou vědu - takže chcete-li dělat záchranářské akce, jděte studovat jinam.“ Sice si vůbec nepamatuji, že bych s dotyčnou někdy o něčem konverzoval, ale rozhodně jsem nikdy nemohl říct něco, co jsem si nikdy nemyslel. Mohl jsem říct něco takového: „Tvoje práce je moc ochránářská. My jsme tady katedra na základní výzkum - takže chceš-li dělat záchranářské akce, jdi studovat jinam.“ Ano, to si myslím a taky to říkám, kudy chodím, a že vám někdy někdo něco sliboval - inu, já jsem to nebyl. Tady už nejde o různé Drábky, ale o čistotu pojmů - ekologie není ochrana přírody a ochrana přírody není ekologie (já to musím vědět, v Oikosu publikuju, ale jakživ jsem nic neochránil).

Nu a chybu, kterou jsme udělali v případě Matějovská, milerád uznám, až asi tak za patnáct let přijdete a ukážete mi její citační index (SCI) vyšší než dejme tomu 10. Máločím jsem si tak jist jako tím, že se to nestane; ono i to takzvané dělání kariéry v Praze má taky mnoho různých subvariant, já jsem tam také studoval.

A konec. Teď už se hodlám zabývat pouze novými aférami, ono se něco nového naskytne, uvidíte. □

J. Zrzavý

Terminátor IV

Dnes je již lhotejší, co vznešeného mínil Zrzavý svými rozhořčenými výbuchy. Matějovské tenkrát nikdo nebyl schopen rozumně vysvětlit, proč vlastně nebyla přijata. „Cítit“ o někom, že na „to“ nemá, jaksi nestačí (zvláště mezi exaktními akademiky). Ostatně neúspěšných studentů, kteří byli stejně jako ona odbytí bláboly bez špetky smysluplného vysvětlení, šlela celá řada.

Až na libovolném studentovi x v budoucnu opět skálopevně poznáte, že za deset let nevykáže příslušné indexy, plně postačí, když mu důstojně objasníte, PROČ je nepřijatelný (vtipné poznámky ohledně fyzického vzhledu zbytečně rozdmýchávají nepokoj). „Aféry“ pak určitě opadnou. Uvidíte. □

Roman Drábek

Kamínek do pomníčku ilusi Romana Drábka

Tabulka udává distribuci jednotlivých stupňů klasifikace prvních termínů zkoušky kursu E 022 Ekologie (1. semestr) v roce 1996 (ústní zkouška) a 1997 (písemná zkouška). Neřekl bych, že letos máme horší prváky. Spíše ta písemná forma pokryje celý rozsah kursu a nikdo nemá větší štěstí. Nicméně budu písemnou formu dále prosazovat... □

Klasifikace, % (zaokrouhleno)

	1	2	3	4	průměr
1996, n = 74	68	18	11	4	1,51
1997, n = 62	8	29	48	15	2,69

Z. Brandl

PROČ NÁM TOHLE DĚLÁŠ?

(reakce na článek L. Šmahela „Tak já klidně začnu...“ ve Šklíbě č. 10)

Milá Bedno na králíky, nějak nemohu ty Tvé zvrátky ztrávit (možná je to tím, že jsem čtvrták, a když mi prvňáček začne říkat, co všechno si mám uvědomit¹, tak mi to přijde směšné, přinejmenším). Já však vidím příčiny této nestravitelnosti někde jinde, a sice v naprosto „obdivuhodné“ argumentaci, kterou hájíš své názory. Nedá mi to, abych na tomto místě nevnesl několik hlasitých výhrad.

Za prvé. VŽDY LZE DISKUTOVAT O VŠEM!²

TĚCH JEDINÝCH MOŽNÝCH CEST UŽ BYLO SNAD DOST!³

Za druhé. Pofidernost testu³ je dána kvalitou svých tvůrců. Pokud by byl sestaven největšími kapacitami naší (či konkurenční) fakulty nemohla by být o nějaké nekvalitě ani ta nejmenší pochybnost.

Za třetí. Okecat se dá cokoliv, ale vždy to po Tobě budou chtít i (často hlavně) písemně. Nejmarkantnějším příkladem může být žádost o grant - bez peněz je vědec nahraný.³

Za čtvrté. Bez znalosti obsahu pojmů se dá těžko diskutovat o jejich vzájemných souvislostech.⁴

Za páté. Dostatečnou zkouškou ústního projevu je obhajoba bakalářské práce před kompetentní komisí.⁵

Za šesté. Pokud jsi opravdu přesvědčen, že písemné zkoušky jsou nesmysl, tak je mi tě vážně moc líto.⁶

Za sedmé. Písemný test, s následovnou diskuzí ve dvou, je velice přínosný a prospěšný pro obě strany (já si leccos ujasním a zkoušející třeba opraví nevhodně formulovanou otázku). Tak jaká pak komunikační bariéra!⁶ Navíc komunikační bariéra v průběhu státnic se mi zdá velice vhodnou argumentací vůči drbům o jakémsi bratříčkování studentů se zkoušejícími.

Za osmé. Písemná zkouška má vždy smysl! Její oprávněnost je dána pouze její kvalitou!⁶ □

Marek Hartych

alias

DŘEVOMORKA

4. ročník

1 odstavec 4 a 11   3 odstavec 5   5 odstavec 7
2 odstavec 4   4 odstavec 6   6 odstavec 8

Pár postřehů k zaživacím problémům Dřevomorky

Budu vycházet z tvrzení, že oprávněnost písemné zkoušky je dána její kvalitou. (Mám na mysli především zkoušky typu státnice nebo „přestupy“ z jednoho stupně studia do druhého.)

Měl by sis Marku uvědomit, že při sestavování testů hraje lidský faktor možná daleko důležitější roli než při ústní zkoušce. Jak budeš z pohledu tvorby testů definovat „největší kapacitu“? Kde máš zaručeno, že najdeš tuto osobu v každém oboru, který se zkouší? Jak často je ta „kapacita“ vůbec schopna takový test sestavit? - Tak aby byly otázky jednoznačné, s jednoznačnými a tedy porovnatelnými odpověďmi? A co čas a ochota té, v tvém podání neomylné, kapacity? Písemný test - tedy zaškrtávací test, aby byl objektivní - je něco úplně jiného než žádost o grant. Forma takové žádosti se daleko více blíží formě ústního pohovoru - člověk musí mít především jasno, co a jak chce dělat. Písemná zkouška je skoro vždy daleko obsáhlejší a tím i náročnější. Obhajoba bakalářské práce by měla zkoušet souvislosti a schopnost uvažovat, státnice pak znalost a o r i e n t a c i v pojmech a v konkrétním oboru. Kolikrát jsi zažil následné přínosné diskutování ve dvou?

A snad za poslední. Pokud jsi opravdu přesvědčen, že písemné zkoušky spasí studenta, tak je mi tě vážně moc líto.

Zdeněk Klouda, 4. ročník

Papíry do kopírek a podobně

Víte, proč si v demokratické společnosti různá lůza, třeba železničáři nebo učitelé, nakonec zvýšení platů spíše vynutí? Protože ti, kdo na to nakonec doplatí, jsou všichni ostatní občané, a zvýšení platu posunovače o stovku znamená zvýšení daní každého občana třeba o korunu. Takže je tady velká asymetrie zájmů - oni půjdou rvát o stovku, ale nikdo nepůjde rvát o korunu, čímž vzniká velká asymetrie tlaků.

Vaše obtíže s papírem mají cosi společného s tímto obecným fenoménem - to, co vás trápí jako zásadní věc, je pro ty ostatní otravná lapálie. Přece jen máme i jiné věci na práci a nějaké studentské kopírování je pro většinu z nás asi tak na dvacátém místě.

Tímto vás nenavádím, abyste na nás neřvali. Toto je naopak sdělení, že o věcech, které vás zajímají a nás ne, musíte rvát převelice, protože jinak si jich nevšimneme. Akorát zkuste ubrat na tom temně osudovém hysterizujícím tónu: neupíráme vám vaše práva ze zlé vůle, ale protože nám až dosud na mysl nepřišlo, že vy se taková práva domníváte mít. To nám zkrátka musíte sdělit. Naše eventuelní zlá vůle nastoupí - nebo nenastoupí - až poté. Bohužel mnozí šéfové od vás ten tón začínají chytat a vedou řeči zcela neodpovídající té lapálii, za kterou to pořád, to se na mě nezlobte, považuju. Abyste si omylem nevychovali hysterické šéfstvo. □

J. Zrzavý

Jelita a nejelita

Podzimní čísla Šklíby se mi dostaly do rukou poněkud později, proto je opožděný i diskusní příspěvek k dosud neutuchajícímu tématu.

Tedy: co by mělo být předmětem selekce aby tato nebyla slepá? Slepá vždycky bude, pokud bude samoúčelem. Tedy pokud je mým cílem toho co nejvíc vyházet za značně zaměřených kritérií, jak se ostatně i dělo. Pokud je cílem vidět konkrétní výsledky konkrétní odborné práce studenta, zvyšovat na něho v tomto ohledu nároky, přičemž "produktem" tohoto cíle je jaksi konsekvantní selekce, je to v pořádku.

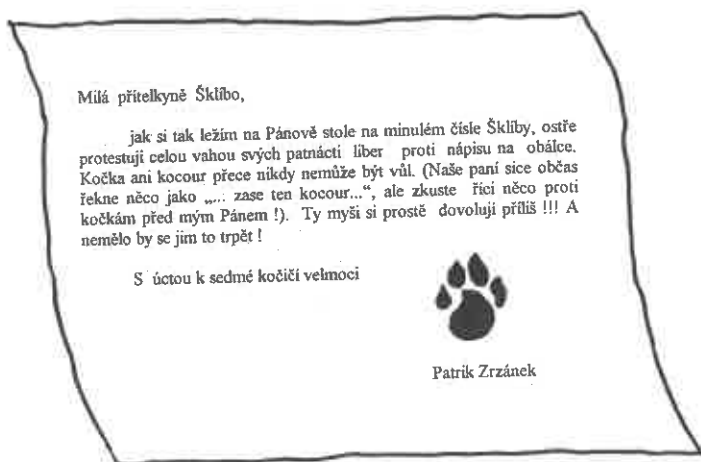
Dostávám se k jádru věci. Myslím, že v praxi nikoho nebudou zajímat známky. V praxi je podstatné, čeho jsem dosáhl, jak vypadají výsledky. Tedy bylo by asi záhodno průběžně sledovat aktivitu studentů v konkrétní práci. V posledním čísle Živy roku 96 bylo otištěno motto, které to vyjadřuje velice přesně: co slyším, to zapomenu, co vidím, to si zapamatuji, co dělám, tomu rozumím.

Abych nemluvil abstraktně. Na PříFUK (rozuměj Přírodovědecká fakulta Univerzity Komenského, jejímž studentem momentálně jsem) běží tzv. diplomové semináře. Student by měl tedy mít výsledky, dokázat je shrnout a prezentovat, podle čehož vypadá počet získaných kreditních bodů při zápočtu. Považuji to za rozumné a kdyby studenti BF prezentovali výsledky své práce průběžně a ne pouze při narychlo a v presu připravované obhajobě, asi by to tu vypadalo jinak.

Pokud tyto řádky teď čte Roman Drábek (narážím na jeho příspěvek ze Šklíby č. 9) bude pravděpodobně protestovat. Leč neukvapujme se. Kdo mě znáte, víte, že nejsem rozhodně zastáncem úzkoprofilového zaměření bez širšího rozhledu. Opět se podělím o bratislavskou autopsii - celouniverzitní přednášky. Jsou nabízeny všem fakultám a jejich význam tkví v tom, že student tak má možnost přesáhnout svůj obor a vidět tak trochu dál, než jen za svá vrata. Sám si myslím, že buď student, nebo kdokoli, kdo chce nějak komunikovat s vědou, by měl umět transcendovat, přesáhnout horizont úzu (tedy pokud jsem biolog, není nutné dokázat odmemorovat současně krajinnou ekologii i molekulární biologii, ale znát i to, co je „za“ - tedy vědět a umět použít i něco z ostatních přírodních i nepřírodních věd). Avšak široké vzdělání je něco jiného než předzkouškové biflounství, proto považuju výsledky konkrétní odborné práce za mnohem cennější než průměr známek, které skutečně nemusí odrážet schopnosti studenta - to je můj názor, posuďte sami.

Ještě jednu provokaci si neodpustím. Po červnových státnicích se na nástěnce objevila jakási vývěska Honzy Zrzavého o elitní škole a z toho plynoucí potřeby oddělování elitních jedinců od těch ne-elitních. Já tu vývěsku na vlastní oči neviděl, ale kdybych ji viděl, okamžitě bych popadl propisku a na začátek slova "elita" bych připojil písmeno "j". Proto také tento název mého příspěvku. □

Tomáš Bayer

Čepice na Kopec žvástů (Šklíba 10:1-2, 1997)

aneb pokus o odpověď Janu Kaštovskému...

Milý Hanýsku, z duše mi mluvíte, slovo od slova...Tragédií jen je, že ty mé shodné pocity patří do dob mých studií, do konce padesátých let. Váš názor byl potom můj jediný konflikt (a zákonitě nezdar) za celou dobu mých vysokoškolských studií. V mnoha mých vrstevnicích tak vzniklo přesvědčení, že být učitelem je cosi pochybného a méněcenného. Proto jsem se nestal gymnaziálním profesorem, ale nadpočetným východoevropským vědcem, podle dnešních kritérií dost pochybné kvality (až snad na těch pár stovek zahraničních ohlasů těch pár ubohých desítek mých publikací). Zdá se, že za těch čtyřicet let se ve vzdělávání učitelů vůbec nic nezměnilo. Pokusím se naznačit, proč.

Ještě pamatuji skvělé gymnaziální profesory, kteří mnoho znali a leccos pro poznání nového, aspoň ve svém dosahu, i dělali. Ale pamatuji také na jedenáctiletce různé komunistické zrůdy. Ten kořen je totiž v tom, co má být dříve, a není to pověstná slepice a vejce. To jest, zda je třeba nejdříve znát to, co máte někoho naučit, a pak se případně dovědět, jak se to (to předávání vědomostí) dá technicky efektivně realizovat - či naopak. Ti, co budoucí učitele učí to druhé (tu techniku), budou vždycky hájit význam svého chleba a tedy prioritu toho druhého, i když třeba to prvé pořádně neznají - a hlavně v tom nikdy stébélka nového nepřiložili. Honza Z. Vám sice řekne, že úspěšný přednášející i na VŠ musí být především komediant (třeba s nohama na stole) a má pravdu, ale kdyby to přitom v té hlavě neměl a leccos ve věci neudělal, bylo by mu umění herecké málo platné. Ano, jsou

slavní vědátoři, kteří Vám nikdy nevyloží, co znají (třeba to i umějí napsat), ale obráceně, bez toho „znanija“ to nejde. A nejmíc poznatků nasbíráte práci na dané problematice.

Jádro věci je ovšem ještě hlouběji. Víím, že nemáte rádi řeči už citovaného H.Z. o elitách. Vládcové pochmurných minulých desetiletí je přímo nesnášeli. Zlý dědek Nejedlý proto vymyslel „jednotnou školu“ - a spáchal tím největší zločin na české kultuře v tomto století. A ještě více: když už některým jedincům dovolili vzdělávat se více, vybírali jim aspoň učitele podle svých představ. Učitelé odborných předmětů totiž byli vzděláním titíž pro žáky od 10 do 18 let - a pro ty, kteří studovali i po 15. roce, se z těch stejných učitelů vybírali ti „vhodní“. Ti neposlušní zůstali na základní škole nebo mohli učit nejvýše na učňáku, aby nekazili vybrané středoškoláky. To všechno v uzavřeném kruhu vedlo k degradaci stavu učitelského - i k podceňujícímu nazírání na něj. Tenhle kruh budeme rozmotávat hodně dlouho. I dnes se objevují ministerské „odbornické“ názory, že těch osmitřídnic gymnázií máme moc, atd. Kategoricky tvrdím dvě věci: Za prvé, čím dříve oddělíte jedince schopného vzdělávání od těch, kteří o to příliš nestojí (ona je to dřina a odříkání - a vždycky bude), tím lépe - pro něj i pro lidskou populaci. Za druhé, kdo chce něco učit, musí to nejdříve umět, nejlépe dělat vlastním rukama. Když se pak naučí, jak to učení druhých dělat „mazaněji“, tím lépe. Ale až pak. □

Z. Brandl

Ještě vás na nástěnce Obecné biologie upoutal v minimálně čtyřech barvách kolorovaný papír skýtající informaci jinak velmi prozaickou, jeho autorem bude stoprocentně nástupce po Prof. Benešovi, stávající vedoucí katedry Obecné biologie,

Doc. RNDr. Josef Berger, CSc.

Krajan ze severních Čech, bohaté zkušenosti s tiskem a televizí, přednáška vedená populární formou, a stručný životopis vlastními slovy:

Narození (1949), posedlost přírodou a maturita ve Varnsdorfu, studium biologie odborné na přírodovědě University Karlovy, aspirantura v Ústavu experimentální medicíny ČSAV u Prof. Smetany, vedoucí hematologické laboratoře VÚFB, vedoucí pracovník specialista-nelékař FN v Hradci Králové, učitel a asistent prorektora pro rozvoj Univerzity Pardubice. Nyní BF JU a EntÚ, externista na přírodovědě Masarykovy univerzity. Ženatý. Dva synové - starší studuje aplikovanou fyziku v Olomouci, mladší, gymnazista, chce studovat biologii nebo medicínu.

Proč milujete rozhovory všeho druhu, hlavně veřejnoprávní?

Rozhovory asi ano: rád se dobře bavím s lidmi, kteří jsou chytřejší než já. Příležitostí k tomu mívám dost mezi kantory i studenty. Navíc podle podrobného psychologického rozboru osobnosti jsem asi 80% vrozený extrovert, takže mám rád společnost. Věšho druhu asi úplně ne, ty příjemné mám jako (snad) normální člověk raději. Veřejnoprávní snad také ne, po šesti letech „managerování“ se snažím z důvodu duševní relaxace tomuto tématu vyhýbat, ale možná se občas nevědomky neudržím.

Vaše cesta do Českých Budějovic?

Dřív jsem sem jezdil za rekreaci, přechází mě tu kašel, je tu řada zajímavých kytek. Navíc poté, co můj děda za císaře pána opustil blízko Horaždovic větší usedlost, vzdal se i jako prvorozený dědictví a dal přednost práci vojenského hudebníka, staly se jižní Čechy jako rekreační oblast pro naší rodovou větev zvyklostí. Teď v té rekreaci pokračuji ve velkém

a navíc mi na tu rekreaci Biologická fakulta připlácí formou mzdy. Ve volných chvílích pracuji. Zdá se, že mám volna dost. Bylo i několik dalších důvodů, proč jsem loni zvednul kotvy a z několika mi nabízených možností zvolil právě České Budějovice - ty jsou, na rozdíl od té mnou uvedené, stejně pro všechny mé kolegy.

Proč a jak jste se stal nástupcem po Prof. Benešovi?

Navrhl mi to pan děkan, já jsem souhlasil. Souhlasil jsem, neboť mi souhlas doporučili přátelé z katedry i odjinud a souhlasil s tím i Prof. Beneš. Souhlasil jsem, neboť jsem jako dosavadní, byť krátkou dobu fungující, tajemník katedry zhruba věděl, co mě čeká.

Jak by jste definoval katedru?

Jako organizační jednotku, která má zajistit, co nejlepší chod jí svěřené části výuky. Aby se to dařilo, k tomu je mimo jiné zapotřebí parta pracovitých a srdečných kantorů a studentů.

Víte kolik máte jako šéf katedry podřízených a studentů?

Doufám, že žádný z pracovníků a studentů naší katedry nemá vůči mně pocit podřízenosti, ale pocit kolegy s tím, že každý máme své povinnosti, které se v něčem liší. Číslo z tohoto pohledu není pro mne vůbec důležité, jestliže je katedra otevřeným systémem - ale seznamy mám pro administrativní záležitosti pečlivě při ruce.

Co Vás zde šokovalo?

Myslím, že mne dosud zde nic nešokovalo. Myslíte-li, co jsem vnímal trochu nepříznivě, tak bych uvedl asi vysokou „úmrtnost“ studentů při loňských bakalářských státnicích. Což možná zarazí, protože nejsem postižený, ale je to impuls k mé filosofii, že pro výuku jsou vhodnější spíše náročné dílčí zkoušky a mírná tolerance u státnic. Student by již před státnicí měl vědět, co se po něm chce. Řekl bych, že přímo u státnice se toho už moc nedožene.

Co Vás zde mile překvapilo?

Já jsem asi šťastný člověk, každý den mě potká něco milého. Z toho dlouhodobějšího a patřičího k BF si považuji zdejší neformální atmosféru. Čím chytřejší člověk, tím méně formalit - platí všude ve světě. Například, ukažte mi českou fakultu, kromě BF JU, kde si může student dovolit požádat například děkana o něco na chodbě a ten mu, je-li to reálné, vyhoví. A ne jenom on. Neznám pochopitelně úplně všechny fakulty v naší republice, ale dost dobře vím, že si mám dobré atmosféry na naší fakultě považovat.

Koho se Vám už podařilo naštvat?

Nechystám se naštvat nikoho. Ale pokud někdy v životě dochází na krájení chleba, určitě nemývám ve zvyku dát přednost směru větru před vlastními názory.

U koho byste hledal pomoc, kdyby bylo nejhůř?

Domnívám se, že mám hodně přátel. Mnozí z nich mi pomohou, když na něco nestačím sám. Ale v první řadě pokud to jde, spoléhám na vlastní síly. Pomoc přátel by měla být kořením, vlastní práce tím, co se koření.

Jaká by měla být výše stipendia na „dobré a prestižní“ fakultě?

Kdyby byla výše stipendia udělována studentovi ve výši úředního životního minima měsíčně a byla určena v magisterském stupni pouze nejlepším studentům jako odměna spojená s jejich pomocí a s přípravou a vedením laboratorních cvičení, zdálo by se mi to přirozené. Dovedu si představit i okolnosti, kdy by ta částka mohla být vyšší.

Domníváte se, že máte výtvarný talent?

To nedovedu posoudit. Proč se neptáte, jestli mám hudební sluch? Faktem je, že jsem již jako student vystavoval výtvarné fotografie, něco i ve Francii, ale o tom by tu asi nikdo neměl vědět.

Váš nejdůležitější životní kousek?

Kdybych byl pověřivý, tak bych se bál odpovědět. Taškařic jsem zorganizoval nebo se podílel asi pozhnaně. Jak stárnu, příležitostí ubývá, mívám někdy na starosti přece jenom vážnější věci než v dobách minulých. Uvážím-li, že poprvé jsem kdysi byl v Praze až na přijímacích zkouškách na přírodovědu, tak to byl teda kousek. Z těch odvážnějších bylo asi nejnáročnější získat CSc i bez souhlasu vlastního kádrového oddělení a proti vůli přímého nadřízeného - co to bylo za kousek, asi pochopí jen pamětníci. Samozřejmě, že se to podařilo s pomocí přátel.

Vaše ctnost.

Vůle.

Co vždy oceníte?

Dobrý situační humor.

Co se Vám naposledy zdálo?

Spím dobře spánkem spravedlivých a tak sny opravdu nemám. Zdravotně je to prý tak lepší. Snít se dá i s otevřenýma očima na louce.

Co máte momentálně rozečteno?

Steve Jones: Jazyk genů.

Která jemná manuální činnost Vás spolehlivě přivede k zuřivosti?

Nedovedu si představit, že by mne vlastní činnost mohla přivést k zuřivosti. K nespokojenosti, když se nedaří, určitě ano, ale k zuřivosti ne.

Jestliže máte psa nebo kočku, krmíte je „suchým“ nebo konzervou?

Nemám psa ani kočku. Já bych sice krátce přežil na konzervách, ale ne celý život. Tak proč to nutit jinému tvoru?

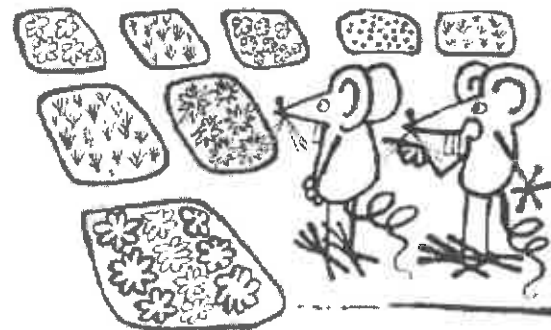
Vaše momentální rozpoložení?

Mírně unaven, protože je odpoledne, jinak spokojen. Po večeri ožiju.

Vaše životní motto?

Motto bych spíše přiřadil podle typu činnosti. Vyberte si například: „Špetka praxe vydá za tunu teorie“. „Neříkej, čemu ses učil, ukaž co umíš“. Možná právě nadešla chvíle, abych se v tomto okamžiku začal řídit příslovím: „Mluvití stříbro, mlčetí zlato“.

Za rozhovor děkuje Kateřina Jelínková

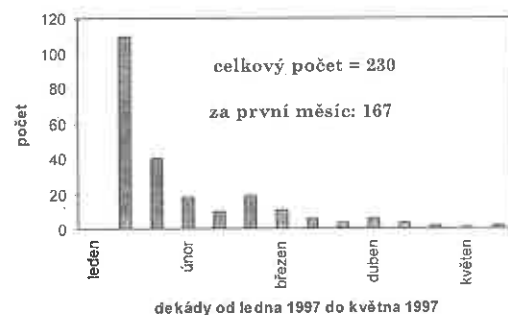
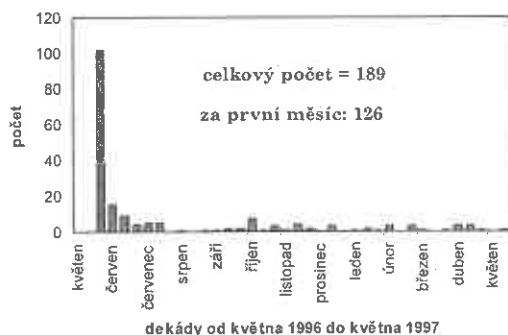
„A TADY PRACUJE NAŠ MYŠURINSKÝ KROUŽEK...“

O uživateli e-mail-u mezi studenty BF JU aneb relevantnost posílání hromadných vnitrořadních zpráv

Již dvakrát použila SK jako jeden z možných způsobů informování studentů o právě probíhající hodnocení přednášek e-mail s patričním vzkazem, respektive prosbou a hromadným adresátem „všichni studenti“. Napadlo mě udělat si při této příležitosti takový malý průzkum, kdy a kolik studentů se k této zprávě dostane. Zvolila jsem tedy při posílání volbu „confirm reading“ neboli „potvrď čtení“, která způsobí to, že při otevření dopisu adresátem je na moji adresu automaticky odeslána zpráva se subjectem „RCPT: původní název dopisu“ a obsahem, kdy dotyčný zprávu otevřel.

Výsledky z obou sledování (zpráva posílaná vloni v květnu a zpráva z letošního ledna) si můžete prohlédnout na následujících grafech. Jsou v nich znázorněny počty potvrzujících zpráv z jednotlivých dekad měsíců.

Něco pro poučení od Murphyho....

Feministická počítačová věta:

Kapacita paměti a mužství mají jedno společné: velikost není vlastně rozhodující, ale žádný muž by to nepřiznal.

Základní poznatek o využití elektronického zpracování dat:

Počítač existuje proto, aby ti usnadnil práci, která by bez něho neexistovala

Druhá zásada specializace na automatizované zpracování dat:

Oborník je někdo, kdo ví stále víc o stále méně věcech, až nakonec ví absolutně všechno o naprosto ničem

A zřejmě to neplatí jen ve světě počítačů, že?

Jak patrně, počet uživatelů, kteří e-mail víceméně aktuálně kontrolují (dá-li se tak označit perioda 10 dnů) je něco málo nad 100, což je přibližně třetina zapsaných studentů. Asi o čtvrtinu se zvýšil počet těch, kteří e-mail vůbec někdy otevřou a počet těch, kteří zprávu četli do 1 měsíce od odeslání. Tento nárůst je však nejspíše pouze důsledkem zvýšení počtu studentů v letošním školním roce proti roku loňskému. Něco přes stovku studentů fakulty tento potenciálně velice rychlý a operativní způsob komunikace patrně ignoruje (případně používá jinde než na serveru tix).

Takže, až budete někdy chtít posílat hromadný vzkaz studentům fakulty, víte, s čím můžete počítat.

- RP -

KREACIONISTÉ, SKEPTICI A HVĚZDY

Civilizovaným světem obchází strašidlo kreacionismu.

A nejen kreacionismu, ale zejména astrologie a jasnovidectví, různých léčitelských metod a orientální mystiky. Lidé mají různý důvod, proč se uchylují k těmto učení, ať již pasivně jako posluchači či pacienti, nebo aktivně jako kazatelé a léčitelé a proč pohrdají vědeckými a racionálními argumenty.

Začátkem dubna měl jeden takový kazatel, Ing. Blahoslav Balcar, cyklus přednášek o evoluci a stvoření v kulturním domě na sídlišti Vltava. Organizátory akce byli Adventisté sedmého dne (ať mi prominou, píšu-li jejich název špatně, třeba tam má být víc velkých písmen či více slov) a taktéž posluchači asi byli převážně jejich lidé, ale snad i lidé hledající, tápající mezi evolucionizmem a kreacionizmem, kteří dostali nabídku, aby si toto dilema vyřešili. Avšak i zastánci evoluční teorie se dostavili a pokusili se panu inženýrovi oponovat.

Proč se vlastně někteří lidé pouští do vyvrácení evoluční teorie? Fundamentalisticky založení věřící mají snahu vysvětlovat svět v naprosté detailní shodě s Písmem, a rozpor mezi Darwinovou teorií a knihou Genesis se snaží vyřešit. Eliminací darwinismu. A tak se spousta nebiologů chápe této teorie a vysvětlují své názory na ní. Avšak i spousta nepoučených zastánců evoluční teorie, nebiologů, ale i biologů, se snaží říci k evoluci své slovo. To je pak katastrofa. Jan Zrzavý se tento zlozvyk snažil na stránkách Vesmíru trochu tepat, avšak často mu nebylo dobře porozuměno a dostal i děkované ohlasy od kreacionistů za to, že tak dobře ukazuje úskalí evolučního učení (zaměněné jimi za vyvrácení). Prostě do evoluce má drzost kecat kdekdo, málokoho napadne kecat do kvantové fyziky. Ale ono to různé proutkaření a parapsychologie (tedy pokusy o teoretické vysvětlení těchto jevů, ne jejich účinné praktikování) je popíráním kvantové fyziky a živočišné fyziologie atd., jenže zastáncům takové mystiky stačí danou relevantní vědu ignorovat, kdežto do evoluce se kreacionisté potřebují strefovat.

Metody, kterými se o vyvrácení evoluční teorie takoví kreacionisté snaží, mohou být svým působením na člověka moderní doby velmi účinné, neboť se tváří jako vědecká metoda. Aby mohl pan inženýr Balcar brojit proti evoluci, musel si nastudovat spoustu knih o ní a o přírodovědě vůbec. Aby mohl zpochybnit dlouhý časový úsek, po který měla příroda možnost se vyvíjet a který zpochybňuje doslovný výklad Bible o stáří stvoření (pár tisíc let), musel se pan inženýr seznámit i s literaturou pojednávající o datování starých hornin, o kosmologii a mnohém dalším. Stał se tak velice sečtělým polyhistorem, který umí pohovořit o čemkoli na tomto světě. Ne nepodoben Brouku Pytlíkovi.

Byl jsem přítomen pouze na prostřední z jeho tří přednášek, o tom, zda je evoluce dokázanou vědou. Již název přednášky je dokladem toho, jak lidé mylně chápou verifikaci a falzifikaci v přírodních vědách, jakož i škodlivosti některých výroků některých zastánců přírodovědy s evolucionizmem včetně. Jestliže učitel ve škole tvrdí dětem, že vše, co učí (o evoluci či něčem jiném) je pravda pravdoucí, a časem se ukáže, že je to trochu jinak, může se mladý člověk nechat přesvědčit, že je to úplně jinak, že to, co ho dřív učili, je lež a to, co teď nově uslyší, je ta pravda. Kreacionista tak špatnou interpretací vědecky

VÍDÍM VELKÉ ZMĚNY VE VAŠEM ŽIVOTĚ.
ALE JAK SE NA VÁS DÍVÁM, TEH DOKTORÁT
UMĚJETE UDĚLAT.

nejistých hypotéz vyvrátí celou soustavu vědeckých teorií a zpochybní účel vydržování si armády vědců (když to všechno packaj).

Samozřejmě že si pan inženýr vybral nejslabší místo v evolučním učení – sám vznik života. To se mu to pak vyvracelo. Nestačil jsem v diskuzi uvést na pravou míru všechny nejasnosti i vyložené nesmysly, které pan inženýr prezentoval, jedna věc však byla důležitá. Že se pan inženýr nesnažil trvat na svých výrocih, vida, že v dané problematice mám návrh, ale utekl k problematice, kde má návrh on. Zjednodušeně řečeno pravil, že se pravda ukáže na sklonku věků, až se budou soudit naše životy, a vyzval přítomné k návštěvám jiného cyklu přednášek, výklad knihy Daniel ze Starého zákona. Tak tomu má být.

Mimochodem, celkem nedávno papež Jan Pavel II. ve svém sdělení Pontifikální akademii věd uznal platnost evoluční teorie. Samozřejmě trvá na prvotnosti ducha, ale uznává evoluční vznik hmotného lidského těla.

O něco později jsem byl přítomen na přednášce Prof. MUDr. Jiřího Heřta o potírání pavědeckých učení. Mají na to občanské sdružení – Český klub skeptiků Sysifos, který vydává i svůj neperiodický zpravodaj. Panu doktorovi šlo hlavně o různé léčitelské metody, zejména homeopatii, akupunkturu a parapsychologii. Vyvracel jejich učení relevantními vědeckými argumenty, činil to tak ovšem poněkud příliš fundamentalisticky, inkvizitorsky.

Například nesouhlasím s jeho tvrzením, že alternativní medicína se soustřeďuje výhradně symptomaticky na projev nemoci (například odstraní bolest v zádech, kýčání...), zatímco oficiální medicína léčí původ nemoci (operuje, podá antibiotika...). Opak je často pravdou. Lékař vyléčí momentální potíže nebo i zcela momentální nemoc, ale nezmění životní styl pacienta, což léčitel často dokáže (aby pacient nejedl rychle na motorce, nesešel dlouho u televize, nejedl přitom uzený bůček a nezapíjel množstvím piva...).

V jednom však mají Sysifové nesporně pravdu. Lidé oficiální medicíně a přírodovědě moc nerozumějí a proto se nechají nacytat na hezké pověry. Lidé chtějí slyšet senzace a masmédiá jim je poskytují ve formě ufologie a magie. Přírodovědné filmy ukazují krásu korálových útesů a roztomilé chlupaté čumáčky, ale obvykle nevysvětlují, jak to v živém organismu a vesmíru vůbec chodí. Přitom na BBC je možno takové náročnější pořady slyšet a vidět. U nás dost scházejí. Důležitou průkopnickou práci již ale provedla před časem Slovenská televize. Cyklus populárně vědeckých přednášek Jiřího Grygara Okna vesmíru dokořán, kde srozumitelně vysvětlil obsah astrofyziky, je hodný následování.

Pan doktor Grygar (mj. zakládající člen Sysifa) je nadále užitečně aktivní v oblasti popularizace vědy – však jsme ho tu před časem měli také. Mnozí by do něj při jeho názorech neřekli, že je katolík. V loňském roce dostal Dr. Grygar cenu Kalinga, kterou uděluje ředitel UNESCO, a to za přínos k interpretaci úlohy vědy při službě společnosti. Ale sám to všechno pan doktor Grygar nezvládne. Kreationisté pořádají přednášky v kulturních domech, vylepují poutače na ně po ulicích a co vědci?

Evolucionisté všech zemí, spojte se!

Olda Nedvěď

P.S.: Jeden homeopatický kuchařský recept od Jiřího Grygara na závěr pro potěšení: Homeopatická holubí polévka. Vezmi dva vyhladovělé holuby a zavěs je na provázku, upevněném na kuchyňském okně tak, aby ve slunečním světle vrhali stín na železný hrnec, v němž se vaří deset galonů vody. Vař holubí stíny na pomalém ohni po dobu deseti hodin a vzniklou polévku požívej po kapce rozpuštěné ve sklenici vody vždy jednou za deset dní. Dobrou chuť! □

Neztráťme radost z bádání

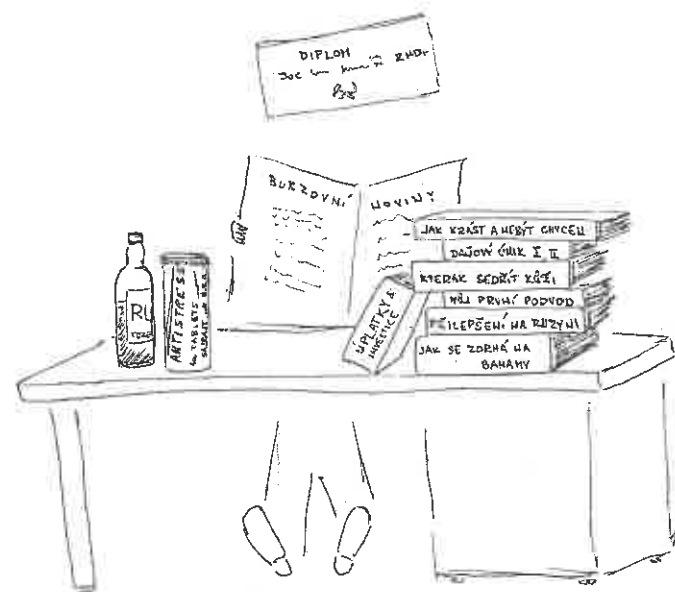
Náš současný vědec je závodník. Někdo ho postavil na začátek dráhy, odstartoval a on teď běží a běží, aby doběhl se svými novými poznatky mezi prvními. V hodnotícím nářečí bychom řekli, že se snaží pracovat na srovnatelné mezinárodní úrovni.

Náš současný vědec je podnikatel. Nabízí své záměry a projekty, získává grantové podpory k jejich uskutečnění a platí za ně publikacemi. Jeho důvěryhodnost je ověřitelná jako u každého obchodníka. Je jí jeho badatelská pověst, jeho dílo.

Náš současný vědec je workholik. Hromadí výsledky, údaje, poznatky od úsvitu do soumraku, v pátek jako ve svátek. Z radostí? Z potřeby být první? Z nutnosti získat grantové prostředky? Nebo byl postaven na závodní dráhu postaven pozdě a ještě k tomu ve špatných botách a chce nyní dohonit náskok ostatních závodníků?

Náš současný vědec je spisovatel. Píše a píše práce do impaktovaných časopisů, aby získal důvěryhodnost. Píše žádosti o granty, aby měl za co pracovat. Píše posudky na žádosti a díla svých kolegů, aby i oni psali posudky na jeho díla.

Náš současný vědec je samotář. Uzavírá se do své pracovních míst nebo se svou skupinou, aby vše stačil: žádat o peníze na projekty, vytvářet výsledky a nové poznatky, psát publi-kace, žádat peníze na projekty, vytvářet výsledky a nové poznatky atd.

Někde se možná děje chyba.

Někde se ztrácí silná radost z nových poznatků jako takových. Obvyčejná lidská radost z poznávání.

Někde se v nekonečném řetězci ztrácí potřeba podělit se o nové poznatky s kamarády v práci, potřeba zaníceně diskutovat a společně plát.

Někde se ztrácí jiskra a touha zkusit a ověřit zcela originální myšlenku, postup či metodu z obavy, že by i při pilné práci po celý rok? dva? tři? čtyři roky? nevznikla žádná publikace.

Někde se ztrácí čas potřebný k přemýšlení, zobečňování, vzniku nových ideí.

Někde se možná utrhávají plachá křídla.

Rozšířili jsme Faradayovo heslo o další slůvko. V naší mluvě by dnes znělo: „Sežeň peníze, pracuj, končí, publikuj.“

Toto není stížnost. I shánět peníze je nutné, i pracovat se musí, i publikování je nezbytné.

Toto je jen výzva.

Nezapomínejme se při všem shonu na chvíli zastavit a hluboce se zamyslet. Nebojme se zkusit něco nového. Diskutujme s chutí s přáteli o vědě, ať již v práci nebo večer u piva či vína.

A nakonec to nejdůležitější: nezapomínejme se stále radovat z možnosti bádání a poznávání. Jsme privilegiovaní: máme bádání a poznávání v pracovní náplni. □

To nejlepší na konec

Kometa Hale-Bopp se sice už vzdaluje, ale při svém odchodu připravila vědcům jedno překvapení. Týmu pozorovatelů z observatoře La Palma se totiž podařilo detekovat třetí „ohon“ , tvořený sodíkem, což až dosud pozorováno nebylo. Tento ohon byl dobře viditelný pomocí spektrálního filtru - s jeho použitím byl viděn velmi úzký, rovný ohon, odlišný od jasného, širokého ohonu hlavního tvořeného prachem. Bez užití filtru byl pozorován jen jako velmi slabá struktura. Sodíkové atomy v ohonu jsou zřejmě urychlovány tlakem světla. Zatímco prach sluneční světlo odráží, tyto atomy jej pohlcují a jsou poté urychlovány fluorescencí. Tento ocas je sice pouhým okem dost těžko pozorovatelný, ale alespoň pro představu - měl by mít stejně žlutavou barvu jakou mají nízkotlaké sodíkové výbojky pouličního osvětlení. □

Nature, 387, 23.

Jitka

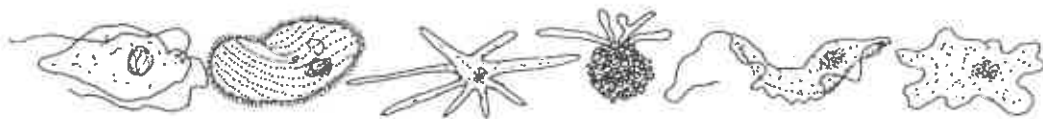
Jurský park - smyšlenka, nebo skutečnost ?

Mistrně odvedený film si pohrával s lákavou myšlenkou - že je možné „vzkřísit“ DNA starou milióny let. Ukazuje se však, že přeci jenom na tom snad něco bude... Nedávno se objevili fan-

tastické zprávy o získání DNA z neidentifikovaného dinosaura žijícího v křídě a 20 miliónů let starého listu z magnólie. Analýzou získaných sekvencí se zjistilo, že jsou velmi podobné, ale nikoliv identické, sekvencím jejich následovníků. To tedy svádí k zjednodušujícímu závěru potvrzujícímu starobylost této DNA. V poslední době se však zdá, na základě zkušeností různých vědeckých laboratoří, že pokud se používá PCR k amplifikaci malých množství poškozeného templátu DNA, vznikají bizarní amplifikované sekvence pocházející z málo se vyskytující moderní kontaminující DNA. Navíc jak dinosaurus, tak list, byly při své konzervaci vystaveny působení kyslíku a vody, molekul způsobujících hydrolyzu a oxidaci - v takových podmínkách přetrvává materiál maximálně po dobu 50.000 až 100.000 let ve stavu, kdy je ho ještě možné „oživit“. Jedinou výjimkou jsou však vzorky uchovávané v jantaru - pryskyřici, v níž jsou organismy kompletně dehydratované... že by tedy Jurský park byl nakonec celkem reálný? K dostatečné odpovědi na tuto znepokojující otázku bude třeba hodně usvědčujících studií. □

Nature, 386, 764-765.

Jitka

Texty dopisů, jimiž na počátku století odmítal japonský časopis příspěvky, které nechtěl otisknout.

Tlumení vnitrodruhové agresivity ?????????!!!!

Japonská verze:

Milý synu!

Váš příspěvek je mistrovským dílem a Váš styl je nesrovnatelný. Okakura Kazuko, Největší z Velikých, nenapsal nic lepšího. Od severu na jih i od východu na západ není nikoho, kdo by se Vám vyrovnal. Vaše psaní je výtečné a dovolte, abychom Vám je vložili zpátky do klína. Budte nadále naším odběratelem a příznivcem.

I velkoměsto skýtá spoustu zajímavostí neboli co takhle podívat se do Londýna?

Rubrika Cesty nezavede čtenáře tentokrát do krajin zrovna exotických, nicméně i návštěva relativně blízké a dostupné „země Albionu“ neboli Anglie a jejího hlavního města se může stát docela dobrodružstvím...

První z nich může potkat potenciálního návštěvníka hned na hranicích, kdy je každý žadatel o vstup podroben důkladnému výsledku imigračním úředníkem, který se kromě odpovědí na spousty otázek typu kam, proč a na jak dlouho neústupně dožaduje buď věrohodného pozvání, potvrzení o zaplaceném pobytu nebo nadité peněženky (povinné minimum činí 20 liber na den) nejlépe všeho dohromady a ještě k tomu platné zpáteční jízdenky. Uznejte, že takové přivítání ve tři v noci není zrovna nejpříjemnější. Nicméně po získání žádaného štempla do pasu končí byrokratické otravování a vy se stáváte hostem země, kde se k sobě neznámí lidé chovají o poznání vlídněji a zdvořileji než je zvykem v našich končinách.

Chcete-li se po Londýně pohybovat rychle a efektivně, je vzhledem k rozměrům tohoto osmimiliónového kolosu určitě výhodné používat městskou dopravu, nejlépe metro neboli „Underground“. Pokud ovšem zvládnete vyznat se v síti dvanácti tras se spoustou odboček, šíleně spleťtých podchodů a průchodů a konečnic i v systému kupování a používání správných jízdenek, jak na jednu jízdu, tak celodenních, v kombinaci se šesti pásmy. Taky dobrodružství.

Rychlost v přesunu se ale opravdu vyplatí vzhledem k tomu, že většina galerií, muzeí, botanická a zoologická zahrada otevírá v deset ráno a zavírá v šest večer. Tedy pokud se nespokojíte pouze s tím, co lze vidět „zvenčí“ a hodláte si prohlédnout něco z ohromných sbírek kulturních i přírodních, které jsou v Londýně shromážděny. Prohlédnout si alespoň zběžně opravdu vše, co Londýn po této stránce návštěvníkovi nabízí, by bylo, podle mého odhadu, tak minimálně na tři týdny poctivého snažení. Následující velice stručný přehled může být vodítkem pro ty, kteří mají času poněkud méně, asi jako jsem ho měla na tuto metropoli nad Temží při své návštěvě Anglie já (necelé tři dny).

Zajímá-li vás kulturní historie, určitě si nenechte ujít *British Museum*, kde jsou k vidění jednak sbírky památek, dovezených z objevných cest během minulých třech století (Asýrie, Egypt, antické Řecko a Řím, Blízký východ, Arábie, Mezopotámie, Orient), jednak průřez historií Británie od nejstarších dochovaných pozůstatků z doby prvních osídlenců, přes středověk, až po současnost, důležité psané dokumenty (např. Magna Charta), umělecké sbírky, sbírky známek, ale i např.

přehled technického vývoje hodin a hodinek. Bez zajímavosti pro potenciálního návštěvníka určitě není fakt, že vstup do Britského muzea je zdarma.

Dalším pozoruhodným muzeem je bezesporu *Natural History Museum*. Jeho unikátnost nespočívá pouze v obrovském množství sběrů přírodnin z celého světa, ale zejména ve způsobu zpracování výstavních částí a prezentace sbírek s využitím moderní techniky. Totiž v tom, že expozice vysloveně provokují aktivní spoluúčast návštěvníka a téměř ho nenechají vyjít z patričného úžasu nad tím, jak to vlastně v přírodě chodí (chodilo v minulosti) a jak je nyní pro člověka snadné zničit přirozené vztahy a vazby, často s nevratnými důsledky. Leccos si mohou návštěvníci sami vyzkoušet, např. jaké to je, když je zemětřesení či erupce vulkánu, jak působí větrná a vodní eroze, co slyší sedmiměsíční plod v těle matky, atd. atd. Dále je možné spoustu věcí si přímo osahat, každý si sám může volit co chce slyšet (telefonní sluchátka s namluveným výkladem k příslušnému exponátu/ problému) a vidět (monitory s menu ovládaným na dotek, případně různá hejblátka jejichž zmáčknutím se stane nějaká změna s modelem). Jednotlivé výstavní sály rozsáhlé budovy jsou tematicky zaměřené na určitou oblast (např. bezobratlí, savci, ekologie, historie Země, minerály, biologie člověka, vymřelí ještěři...), nechybí zde ani knihkupectví s přírodovědnou literaturou od dětských obrázkových knížek, přes různé atlasy a populárně vědecké knížky až po vyložené odborné tituly. Vřele doporučuji zvědavému zájemci rezervovat si na prohlídku muzea alespoň pět hodin.

Při návštěvě Londýna si také nenechte ujít parky a zahrady. Ty první, v blízkosti centra, s pověstnými anglickými trávníky sesekanými na dva až tři centimetry, jsou fantasticky uklidňující oázou v ruchu velkoměsta, zahradami míním botanickou a zoologickou. *Royal Botanic Gardens Kew*, a zoologickou. *Royal Botanic Gardens Kew*, v jihozápadní části města, ve které je na ploše 120 ha shromážděno na 40 tisíc různých druhů vyšších i nižších kyttek musí, dle mého soudu, zaujmout i naprostého ignoranta. Kromě všeho možného, co lze pěstovat venku - stromy, keře, byliny, skalničky, vodní kytky, si další spousta rostlin vegetí v rozsáhlých sklenících s regulovaným režimem tepla, vlhka a větrání, přesně podle oblastí, odkud dané druhy pocházejí. Velice pěkná je i expozice mořských řas v akváriích a tzv. „Evoluční dům“, kde je v prostoru, kombinaci modelů v „životní velikosti“ a živých exemplářů, znázorněn stručný přehled evoluce rostlin od stromatolitů přes riniofyty, plavuně až po krytosemenné kytky.

Už jen krátce k zoologické zahradě - účastníci „Berlína“ budou asi zklamaní, *London Zoo* v Regent's parku se nemůže pyšnit ani rozlohou ani příliš velkým bohatstvím druhů, nicméně za návštěvu určitě stojí a speciálně akvárium, insektárium a expozice zvířat aktivujících v noci, nazvaná „Moonlight World“.

Takže letem světem po Londýně, zpátky na *Victoria Coach Station*, kde už stojí autobus, do kterého se nastupuje zprava a snad ještě někdy - prohlédnout si, co se nestihlo. □

- RP -

Výlet do Berlína

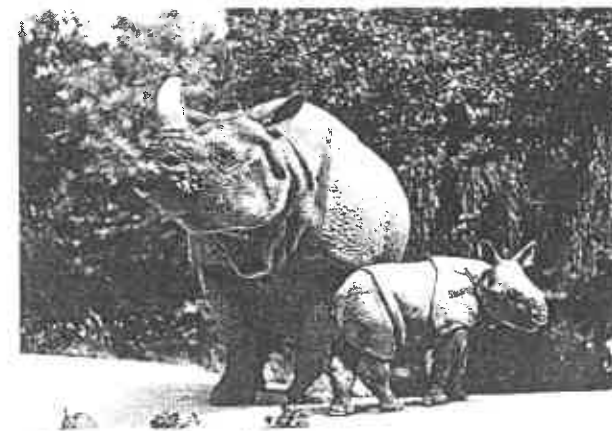
Berlín je velké město. Někteří lidé nemají velká města rádi, jiní je zase rádi mají. Jak už to tak bývá, fenomén velkých měst zahrnuje věci příjemné i nepříjemné. Mezi ty příjemné podle mého patří to, že v nich je spousta věcí. Nemí v tom nic objevného, prostě závislost výskytu čehokoliv na ploše. V Berlíně je spousta Němců a olbrýmých paneláků. Naštěstí je tam i spousta zoologických a botanických zahrad. Právě tohle bylo inspirací naší cesty do Němce, pořádané již třetí rok. Letošní výlet mezi 11. a 15. květnem byl zatím nejdělsí a nejdražší.

Celá akce je naprosto zvláštní a uchvacující. Myslím, že v Evropě nelze během čtyř dnů i s vynaložením několikanásobných nákladů vidět tolik neuvěřitelných přírodnin. Už sama cesta je trochu nadpřirozená. Jede se přes noc, účastník může spát nebo koukat na míhající se noční světla anebo se nechat nadhazovat na proslulé panelové dálnici do Berlína.

Berlín je neobyčejný spoustou věcí, třeba svoji nedávnou historií. Hektická poválečná obnova Německa, schizofrenie Berlína během socialistické periody a zcela zjevný niterný a pečlivý vztah Berličanů ke zvěři i rostlinám jsou určitě hlavními příčinami současného utěšeného stavu Berlína z pohledu zvědavého přírodovědce.

Po příjezdu do rozespaleho Berlína Vás transportní vozidlo vysadí přímo před východoberlínskou ZOO čili Tierparkem. Je to instituce nová, velká, rozkládající se v podstatě na okraji bývalého Východního Berlína. Za jeden den se dá prochodit lidským tempem. Na první pohled Vám dojde, že tu není všechno, co by v takové správné zoologické zahradě mělo být. Třeba lidoopí zvěř. Je to důsledek znovusjednocení města a současného spojení obou předtím existujících zoologických zahrad do jedné, i když rozložené na dvou dost vzdálených místech. Již po pěti letech od pádu berlínské zdi je mezi „východní“ a „západní“ ZOO vidět určitá specializace, například ve zmíněných lidoopech. Další věc patrná na první pohled je to, že berlínské zahrady na tom nebudou asi finančně nejhůř, neboť tam můžete spatřit množství rozestavěných velkorysých pavilónů pro nejrůznější obludy.

Narozdíl od lidoopů však ve východní ZOO spousta zvířat je. Co zde tedy můžete potkat? Zlatým hřebem je nejspíš kapustňák (*Trichechus manatus*). Majestátní mořské panny (je mi opravdu líto těch námořníků, kteří je takto uzřeli, podobnost s koupající se slečnou s ploutví je až na párové prsní bradavky velmi, velmi povrchně) rozvážně

proplouvají mezi plodožravými příbuznými piraní. Na předních končetinách mají kapustňáci nehtíky, což je velmi roztomilé. Ve stejném pavilonu je něco nosorožců a slonů a hlavně jejich vykutálení příbuzní damani. Velmi elegantní a neuvěřitelná zvířátka jsou psouni (*Cynomys sp.*). Jejich výběh je hromada hlíny obklopená asi metr a půl vysokou zídou. Rozhodně Vás dostane takin, tvor mezi medvědem a čertem, jinak je to trochu neobvyklý kamzík. Neméně

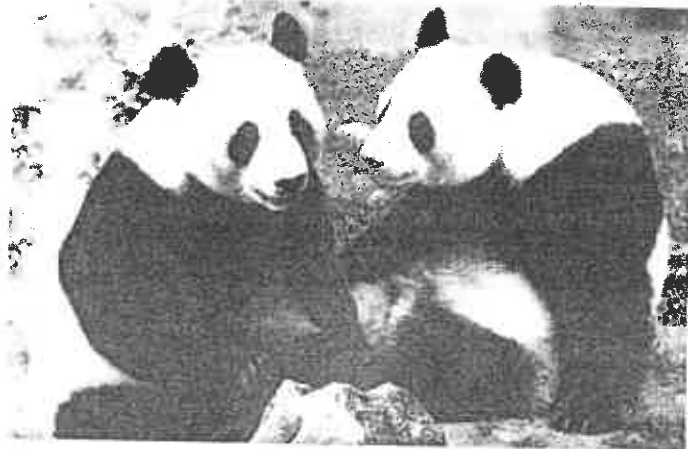
je myška drobná (*Micromys minutus*). Potěší pavilón krokodýlů a nektarožravého ptactva. Dostanou Vás kaloni, kteří prolétají okolo Vás a s trochou nadsázky si na ně můžete sáhnout. Botanika tu možná rozjaří skupinka metasekvojí (*Metasequoia glyptostroboides*), zajímavých opadavých jehličnanů z Číny.

Vyčerpání a hladoví se doplazíte do kyvadlové dopravy, která Vás přepraví do nepříliš tradičního nocležiště na východním okraji města. Přespává se na hromádce v tělocvičně veslařského klubu na břehu jezera. Je to naprosto neopakovatelný zážitek. Nejlepší jsou rozličné veslařské trenážery. Noci v Berlíně bývají dlouhé a tak přijde k chuti dobrá zásoba alkoholu.

Druhý den Vás očekává odpočinek od živých heterotrofů a další zážitky, tentokrát ve slavném Humboldtově přírodopisném muzeu a západoberlínské botanické zahradě. Muzeum je docela rozsáhlé a je příjemným oddechem od škatulkových muzeí Vídně nebo Prahy. Němci si potrpí na velkolepé kompozice v obrovských sálech. Dinosauří místnost ohromí při prvním pohledu. Jsou zde smontované kostry i otisky v usazených horninách. Najdete tu obrovitou kostru sauropoda *Branchiosaurus brancai*, stegosauřího bratránka rodu *Kentrurosaurus*, kopie všech nalezených mršek *Archaeopteryx lithographica*, plakodonta rodu *Bradysaurus*, diplodoka, ichtyosaury i pterosaury, plesiosaury i mořské krokodýly. Všechny tyhle plazí kostičky pocházejí buď z německých nálezů jurských břidlic, nebo z německých kolonií v Africe. Pro lidi propadlé kostrám je tahle místnost na celý den.

Pěkná je i expozice nedinosauří paleontologie. Intimně Vás osloví nádherná mršina gigapásovice glyptodonta, zaujme Vás přehled bezobratlých skupin včetně velikých trilobitů a lilijic a schématický přehled evoluce rostlin i obratlovců. Najdou se tu hezké kousky. Muzeum pokračuje do hloubky svých bezedných prostor rozsáhlými sály s vycpanou zvěří. Jednotlivá zvířata jsou většinou umně sestavena do biotopových scének, takže to celé vypadá jako živé. Neobyčejné jsou zejména kolekce synantropních zvířat. Muzeum je na hrozně dlouho, ale stihne se sotva proletět.

Odpoledne druhého dne je zasvěceno botanické zahradě. Je veliká. Není možné ji proběhnout za méně než den, takže lze sotva shlédnout tropické a subtropické skleníky a něco málo venku. Velikost výstavní plochy a počet vystavovaných druhů rostlin je dost ohromující. Nepřijdete na moc významnějších taxonomických nebo ekologických skupin, které by tady nebyly. Je tu *Welwitschia mirabilis*, je tu *Gnetum gnemon*, jsou tu *Ephedry*, zástupci tří podivných skupin „nahosemenných“ rostlin přežívající do dnešních časů. Jsou tu stromové kapradiny rodu *Cyathea*, je tu spousta cykasů, liánovitých kapradin a vraneček, všechny typy masožravých rostlin, zajímavá expozice užitkových rostlin (ovšem většinou těch k jídlu nebo k pletení). Je tu vystavena řada vodních a podvodních rostlin v řadě akvárií. Pokud chce být někdo přelstěn názvy čeledí, které v životě neslyšel, nechť navštíví rostlinstvo australské oblasti, kde kromě známých věcí jako *Eucalyptus*, *Callistemon* či čeledi *Proteaceae* může vidět třeba druhy čeledi *Restionaceae* nebo

Xanthorrhoeaceae. Velká je i část věnovaná sukulentním rostlinám, kde je nepřehrné množství kaktusů (včetně zajímavého primitivního rodu *Peireskia*), prýsců i sukulentních rostlin jiných čeledí. V jiném skleníku je zajímavá přítomnost rostliny rodu *Espeletia* zastupující zde ekologickou skupinu rostlin tropického alpinského pásma. V centrálním tropickém skleníku mají vysoko do stropu, takže zde může člověk vidět desetimetrový *Pandanus* nebo dvacetimetrový bambus.

Když se naprosto vyřízení tropickým klimatem vypořádáte ven, najdete zde velké, taxonomicky uspořádané arboretum zahrnující cca 80 čeledí dřevin, velkou zahradu léčivých rostlin a biotopově sestavené kolekce rostlin z mírného pásu a subtropů celého světa. Berlín zde nezaprě svoje už docela oceanické klima i charakter tepelného ostrova v krajině.

Po další krátké noci je na radě západoberlínská ZOO. Je mnohem menší než Tierpark a o něco menší než botanická zahrada. Je umístěná přibližně ve středu Berlína, v jeho částečně obnovené historické části. Vzhledem ke své malé rozloze má však neuvěřitelný počet vystavených druhů zvěře, koncentrovaný na malé ploše, ale přesto v solidních výbězích. Samostatnou část v rámci ZOO představuje Aquarium, jediná velká budova zahrnující v podstatě akvarijní a terarijní obratlovce i bezobratlou žoužel. Je tak nabitá, že její prohlídka je ponechána na dopoledne čtvrtého dne. Během dne třetího je možno si prohlédnout zbytek západní ZOO.

pštrosové, klokani a opět hezká řádka kopytníků. Milý je pavilón ptáků, kde je řada podivných opeřenců, včetně zamračeného kivi (*Apteryx sp.*), kterého jen s obtížemi uvidíte v naprosté tmě. V jedné tropické místnosti se zde spolu s poskakujícími pitami prochází kančil (*Hyemoschus sp.*). Jinde zase můžete žertovat s tučňáky, lachtany, tuleni, otrlejší

Jde z toho hlava kolem. Výborná je panda (*Ailuropoda melanoleuca*). Je to hromada chlupů s 24 „prsty“, která buď sedí nebo leží nebo žere bambus. Při pohledu na ní se neubráníte dojmu, že tento druh si opravdu zaslouží vymřít. Dalším trhákem je okapi (*Okapia johnstoni*). Nádherná jsou prasata (dejme tomu *Phacochoerus aethiopicus*, *Hylochoerus meinertzhageni*, *Babyrousa babyrussa*). Ten, kdo obdivuje hlodavce, se svjí nadšením při pohledu na kapybary (*Hydrochoerus hydrochaeris*). Velkou roztomilostí je opičinec se šimpanzem bonobo (*Pan paniscus*), našim nejbližším žijícím příbuzným. Skvostný je pavilón šelem s hyenami skvrnitými (*Crocuta crocuta*), hyenkou žíhanou (*Proteles cristatus*), surikatami (*Suricata suricatta*), binturongem a zejména zdejší nokturnálium, kde můžete při sporém osvětlení přistihnout při nemravnostech hrabáče (*Orycteropus afer*), noháče (*Pedetes capensis*), noční poloopice, netopýry, či bécouny. V jiném výběhu běhají vlci a jinde lezou medvědi, roztomilí jsou

povahy i s rypoušem (*Mirounda sp.*). Je to tu takovej zvířecí ráj. Bez těch mříží by to občas vypadalo jako ty přitroublý jehovistický obrázky.

Když se den strávený v západní ZOO chýlí ke konci a Vám zbyde trocha času (což není tak snadné) můžete zavítat do naprosto exkluzivního dětského koutku. Pokud jste ochotní ignorovat veliký transparent s textem něco jako „jen pro děti do 14 let“, tak zběsile řádkáte až do zavírací hodiny. Je tady dřevěný prolézací slon v životní velikosti, houpačí drak a pneumatiky, komplikovaná soustava žebříků, průlezů, trampolín, skluzavek a visutých lávek a naprosto nejlepší je nakloněný otočný disk, na kterém můžete prožít extázi se svým těžištěm.

Poslední den jste na pokraji sil a potravin, tak ani moc neprotestujete. Navíc je před Vámi ještě Aquarium. Když vejdete dovnitř kolem morfoloogicky mizerné a lživé, ale jinak samozřejmě krásné sochy *Iguanodona* v životní velikosti, opře se do Vás mátožný svit tisíce akvárií probleskujících do ponurého tmavého ticha, které je přerušované jenom práskáním elektrického čmouchání paúhoře elektrického (*Electrophorus electricus*).

Tenhle tvor má nad akváriem nainstalovaný voltmetr s displejem a reproduktorem, který vám zprostředkovává paúhoří nářky a stesky. Aquarium má tři patra. To nejspodnější je akvariální. Kromě paúhoře tady bydlí loděnka hlubinná (*Nautilus pompilius*), murény (*Lycodontis sp.*), lezci (*Periophthalmus sp.*) medúzy (*Aurelia aurita*, *Tima formosa*), žraloci (třeba *Carcharhinus melanopterus*), ryby sladko-, brakicko- i slanovodní rozmanitých tvarů.

Ve velkém prstencovém akváriu krouží lopatonosové (*Polyodon spathula*), kostlíni (*Lepisosteus platyrhincus*) a parejnoci. Jsou tu malé korálové útesy se svým osazenstvem a taky nízký bazének s karasi zlatými, kteréžto si lze pomuchlat.

V prvním patře přebývají haterie (*Sphenodon punctatus*), varani komodští (*Varanus komodoensis*), agamy límcové (*Chlamydosaurus kingii*) a spousta dalších ještěrek a hadů. Veprostřed tohoto a posledního patra je veliký prostor zaplněný tropickou vegetací, kde žijí krokodýli a želvy. Poslední, druhé patro je královstvím žab, ještěrek, mравenců, sklípkanů, brouků, švábů a strašilek. Smějí se tu na Vás zmalované šípové žabičky, pipy a axolotlové. Největší bombou tohoto patra i celého Aquaria je ale výběh ostrorepů (*Limulus polyphemus*). Jsou prostě sví. Potřeba vidět na vlastní oči, komentář není možný. Předvádějí spousty kousků ze svého života, jsou tisíckrát akčnější než taková panda.

A to byl vrchol Aquaria i celého zájezdu. Pak už jenom cesta domů, tentokrát bohužel poprvé nikoliv přes Dubí, ale jen mimořádně, z technických důvodů. Na poslední chvíli byla v autobuse prázdná místa, je to asi dost škoda. Snad se napěsrok najde dost jedinců ochotných vrazit peníze do takového podniku aby se to celé opět uskutečnilo. Myslím, že to stojí za to. Chce to dobré počasí, nám docela přálo. □

Deathbird

Příběh jednoho dne

Tohle odpoledne stojí ja starou belu, pomyslel si František. Už ráno bylo jasné, že tenhle den nebude stát za nic. Proč se ta Mařena musí pořád do něčeho cpát, ty její hloupé řeči. František se posadil na zasněženou louku. V obličejí byl rudý. Těžko říct, zda jeho tvář zrudla vztekem a rozčilením, když si vzpomněl na ranní nepříjemnost v práci, nebo kvůli mrazu. „Kde zase vězí ten autobus. Já se z toho věčného dojíždění asi jednou zblázním,“ povídal si František nabroušen pro sebe a neklidně podupával nohou.

Konečně se v dálce zableskla světla autobusu. „No sláva. To byla doba,“ pomyslel si. Ozvalo se skřípění brzd a autobus se s cuknutím zastavil. Otevřely se dveře a František spěšně nastoupil. Krátké zadrnčení zvonku, bouchnutí dveří a autobus se dal do pohybu směrem do středu města.

Konečně v teple, povzdechl si s úlevou, když se usadil na tvrdou sedačku.

„Jakýpak to máme dneska pěkný den, vidíte pane učitelí,“ pokoušela se navázat svoji oblíbenou konverzací o počasí paní Nováčková, uklízečka Základní školy v Bílé ulici. Bylo jí už skoro šedesát a její jedinou zábavou od manželovy smrti byly nekonečné rozhovory o počasí s každým, kdo jí takřkajíc přišel pod ruku. S ředitelkou, učitelí, ale i s žáky a návštěvami dovedla tato shrbená paní v ušmudlané zástěře vést „počasnické řečičky“, jak s oblibou říkala učitelka Málková, snad celé hodiny.

„To máte pravdu, celkem se to dnes vydařilo. Sluníčko svítí a venku není ani takový mráz jako ...,“ odpověděl neopatrně mladý učitel tělocviků pan Šmíd, aniž stačil větu dokončit.

„Jako včera, vidíte pane učitelí. To byla zima, že by člověk neměl vůbec lézt ven, že ano,“ zareagovala bleskurychle paní Nováčková, vida, že do svých sítí lapila neopatrného učitele.

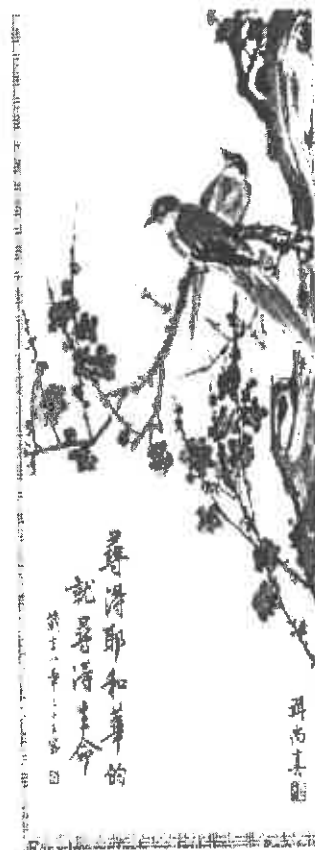
„To ano,“ odpověděl úsečně učitel Šmíd a když si uvědomil svou neopatrnost, začal nenápadně postupovat směrem ke dveřím svého kabinetu. „Ale víte, já, já, já už budu muset jít, paní Nováčková,“ řekl ještě koktavě a zrychlil ústup.

„Ale tuhle v sobotu, to byla chumelenice, vidíte, pane učitelí,“ zareagovala pohotově uklízečka, vida, že jí čerstvě lapená oběť uniká.

Učitel Šmíd si řekl, že odpovídat jí by bylo stejné, jako si házet klacky pod nohy, a tak raději neodpověděl a přidal do kroku. S viditelnou úlevou uchopil kliku, otevřel dveře a vpadl do svého kabinetu, do království mičů, švihadel, lyží a činek, do své pevnosti, kde byl chráněn před školním postrachem - „Bábov počasníci,“ jak byla běžně uklízečka Nováčková nazývána, a to nejen žáky. Usedl ke stolu, vytáhl ze zásuvky malou brožovanou knížечku a dal se do čtení.

Tělocvikář Šmíd měl dvě velké lásky: detektivky a svoje kolo. Tyto záliby zcela vyplňovaly jeho volný čas, což znamenalo, že když zrovna neučil, tak četl, nebo se někde proháněl na kole, a to nejen v měsících, které byly pro cyklistu jako stvořené, ale i v zimě, v těch největších chumelenicích a mrazech, jste ho mohli zahlédnout, pokud jste ovšem v takovém psím počasí vůbec vystřídili nos ze dveří, jak se říti dolů z Bukovského kopce, navlečený ve svém modročerveném munduru.

Zrovna dočítal kapitolu, v níž právě kdosi zavraždil druhou oběť,

když zazvonilo. Právě v nejlepším, povzdechl si učitel Šmíd smutně. Zase abych letěl do tělocvičny a dával pozor, aby si náhodou nějaký šikula nezlámal ruku, říkal si Šmíd, když si vzpomněl na Šimánkův zlomený prst z minulé hodiny košíkové.

Z rozjímání ho vyrušilo tiché zaklepání na dveře. „Vstupte!“, řekl Šmíd otráveně. Dveře se pomalu otevřely.

„Ahoj Pepo. Já ti jdu jenom, připomenout tu schůzi dnes odpoledne. Nezapomněls na to, doufám,“ ozval se skřipavý hlas češtinářky Moučkové, Šmídovy starostlivé kolegyně.

No to víš, že jsem na to nezapomněl, řekl si v duchu Šmíd a začal přemýšlet, jakápak to asi měla být schůze. Aha, ta učitelská porada, blesklo mu náhle hlavou. „To víš, že jsem nezapomněl, Milado. Jak bych něco takového mohl zapomenout,“ ujistil s příjemným úsměvem Šmíd svou kolegyni. „Ale teď, když dovolíš, musím do tělocvičny. Mám totiž hodinu,“ dodal ještě ve snaze zbavit se padesátileté slečny Moučkové.

„To já tě tedy nebudu zdržovat,“ řekla Moučková zklamaně, otočila se a zmizela za dveřmi.

Chvilí po jejím odchodu zadrmčel opět zvonek a Šmíd se vydal na cestu ztichlými chodbami školní budovy k tělocvičně, doufaje, že ho někde za rohem neočekává uklízečka Nováčková. Naštěstí pro něj Nováčkovou nepotkal a došel až k tělocvičně nikým neviděn. Předě dveřmi se na chvíli zastavil, pak rázně otevřel a vešel dovnitř.

Autobus dojel až na konečnou a František byl nucen, ač nerad, opustit teplo a pohodlí vyhrátého autobusu a vydat se na cestu k domovu zasněženými ulicemi města. Hlavou se mu stále honily myšlenky na ranní nepřijemnost v práci.

František pracoval jako ekonom v jedné soukromé firmě. Tahle práce se mu celkem líbila a měl ji rád až do dnešního rána, kdy došlo k oné osudné události.

Ráno se totiž v práci pohádal s kolegyní Marií Kudláčkovou, přítelkyní majitele firmy, přičemž ji pojmenoval několika, zjevně nevhodnými jmény, která se jí viditelně dotkla. Uražená Kudláčková si šla ihned postěžovat majiteli a ten se rozhodl vyměnit firemního ekonomu, což mělo pro Františka důsledky zcela zřejmé, skončil na dlažbě s okamžitou výpovědí.

Vzpomínky na toto nezvyklé ukončení pracovního poměru ho stále neopouštěly, ba právě naopak mu vyvstávaly na mysli stále častěji a mísily se s myšlenkami na „milé“ poděkování paní Kudláčkové za její přímluvu.

Než došel k šedivému domu s oprýskanou omítkou, který stál osamoceně na konci Parkové ulice, k domu, v němž už patnáct let bydlel se svojí ženou Adélou, začalo sněžit. František byl proto rád, že už je doma v teple a pod střechem.

Adéla byla zdravotní sestrou ve Svatojanské nemocnici a jelikož měla právě odpolední službu, musel se František spokojit s ohřátým gulášem, což mu nebylo moc po chuti. Sněd proto jen polovinu kastrůlku a zbytek schoval, jak sám říkal, pro pozdější upotřebení. Když dojedl, posadil se do křesla a pustil televizi. „Zase ten nemožnej seriál,“ povzdechl si, když se na obrazovce objevila jeho „oblíbenkyně“ madam Blakeová, a raději televizi vypnul. Vstal a odkudsi ze skříně vytáhl láhev koňaku, nalil si plnou sklenku a její obsah obratně vypil. Následovala druhá, třetí, čtvrtá... a zanedlouho

Omnia vincit amor aneb všechno přemůže...počítač?

Je to ale divná doba (já vím, tohle už si asi řekl každý), nějak nad námi vyhrávají počítače. Dnešní člověk už ani nedělá nic jiného, než že sedí celý den u počítače a „pracuje“. No jo, bez počítače to dneska nejde, to vám řekne každý, ale já myslím, že to musí jít, protože vidina jediné možné existence, a to existence po boku počítače mne trochu, vlastně hodně, děsí. Začnu příběhem, na úvod, o dnešních dětech.

Rodiče jim za těžce vydělané peníze koupí milý dárek, počítač. A teď snad bude od nezbedných ratolestí pokoj, protože jim nic nechybí. S počítačem si můžou hrát, na počítači si mohou kreslit, v Netscapu si snadno najdou texty oblíbených písniček, obrázky ze seriálů, nemusí chodit do přírody, protože surfování na Netu se dá najít mnohonásobně víc druhů květin i zvířat než v lese za městem a nakonec ušetří i čas tatínkovi, protože si zahrájí fotbal s...počítačem! A když poporostou a hledají přátele, není nic snažšího, než si stáhnout nějaké ty adresy z www stánky, nebo si napsat svou vlastní. Znáš i partnerské dvojice, které se celý týden nepotkají a píšou si přes celou Prahu telnetem nebo si povídají na BBSce. Petříň dnes asi zeje prázdnotou, zato telefonní linky jsou přetížené.

byla láhev prázdná. Když to František zjistil, vztekle mrštil lahví do kouta. Ozvala se rána, ale láhev naštěstí zůstala celá.

Takto posilněný František se ledabyle oblékl a vyrazil do ulic města, a jelikož nebyl na pití zvyklý, potácel se na chodníku z jedné strany na druhou a cosi nesrozumitelně mumlal. Když přišel do rušnější části města, vrážel do lidí, kteří se mu nestačili vyhnout, mával okolo sebe rukama a jeho mumlání přerůstalo místy v hlasité výkřiky. Občas upadl, ale vždy ještě našel dost síly, aby vstal a opět se dal do potácivé chůze.

Na hodinách věže kostela svatého Mikuláše odbíjela sedmá. Parkem u stadionu právě kráčela Marie Kudláčková, navracející se domů z lekce jógy, na niž pravidelně, vždy v pondělí a pátek docházela. Mrtvolné ticho praku narušovalo jen slabé vrčení elektrických lamp, které spoře osvětlovaly cestu, a vrzání sněhu, v němž zůstávaly otisky Mariiných bot. V pravé ruce nesla odpolední nákup, neboť její páteční program byl tak nabitý, že se domů dostala až kolem osmé hodiny. K rušné ulici Svobody zbývalo už jen sto metrů.

Tělocvikář Šmíd se právě vracel ze své páteční odpolední projížďky na kole. Kdyby nebyla ta zbytečná schůze ve škole, říkal si, stihl bych dnes najet mnohem víc kilometrů. Takhle se člověk dostane jen do Malé vsi, a to přece není žádná pořádná projížďka. Kdybych na té schůzi nebyl, tak by se vůbec nikomu nic nestalo. Pak si ale vzpomněl na češtinářku Moučkovou, zástupkyni ředitelky. Ta by měla zase v pondělí řeči. To je asi lepší, že jsem tam byl. Ale zase ty kilometry, ta ztráta, ty kilometry, ta projížďka ..., opakoval si stále, když míjel poslední domy Pařezova.

„To vám tedy řeknu, Boženko, že ta námraza je opravdu hrozná,“ povzdechla si sedmdesátiletá paní Boháčková své o rok mladší přítelkyni paní Dvořáčkové.

„I pravda, svatá pravda, Libuško. Včera vo tom bylo i v televizi. Prej nějakej ten ulomenej strom zabil lyžaře z Pařezova,“ přitakala paní Dvořáčková a dodala, „ženské na trhu říkaly, že prej to byl starý Berka.“

„Jo ták Berka. To je ten rozvedenej, že jo, Boženko,“ zeptala se zvědavě Libuška.

„Ale kdepak, to byl ten, jak mu loni umřela ta dcera, viš,“ odvětila Boženka.

„Ach, tak toho. No to bych neřekla, že to může člověka zabit,“ podivila se Libuška.

„No jo, už je to tak, Libuško. Šak se koukni na támhle tu větev, co leží na silnici,“ řekla Boženka a ukázala svou kostnatou rukou navlečenou v bavlněné rukavici na velkou, námrazou pokrytou větev, která ležela na silnici vedoucí od Pařezova dolů z Bukovského kopce, „to na tebe Libuško spadne a zláme ti to vaz.“

„Hmm..., asi by to měl někdo odklidit,“ poznamenala ještě Boženka.

„To jo, to jo,“ pokývala souhlasně hlavou Libuška a za několik minut obě shrbené postavy přecupitaly silnici a zmizely za plotem.

Ještě deset minut a budu doma, říkal si tělocvikář Šmíd, když dojel na vrchol Bukovského kopce, teď už jenom tenhle sešup a za chvíli jsem doma. Narazil si čepicí více do čela a pustil se dolů

z Bukovského kopce. Všude se bělal sníh a mráz štípal do tváří. Kolo se řítilo z prudkého kopce a Šmíd umně svíral v promrzlých rukou říditka. Když tu najednou, jako by se mu před očima mihlo cosi ležícího na silnici. „Proboha, co je to za kládu,“ stačil ještě zděšeně vykřiknout tělocvikář Šmíd. Zkouší zabrzdit. Kolo se smeklo. Pak už jenom záblesk stromů a tma.

František se odpotácel až k velkému parku a zmizel v přítmí stromů. Jenom na sněhu zůstaly otisky bot. Z dálky se ozvalo zakašláním. Krupání sněhu. V záhybu cesty se objevila postava. V pravé ruce nesla napěchovanou tašku. Na hlavě měla kožešinou čepici. Oblečená byla ve světle šedém kabátu. Unaveně oddychovala. Občas se zastavila, aby si tašky vzala do druhé ruky. Začalo mírně sněžit. V křovinách se mihl stín nějaké postavy. Ozvalo se zapraskání větvíček. Postava jdoucí po cestě se zastavila. pozvedla hlavu a v mihotavém světle lampy jí bylo dobře vidět do tváře. Byla to Marie Kudláčková. Třída Svobody již byla na dosah. Marie se rozhlédla. Všude tma a ticho. Jen hlavní cesta osvětlená mihotavým světlem lamp se klikatila směrem ke třídě Svobody, jedné z rušných ulic města.

Když najednou zpoza stromu vyskočila jakási postava s klackem v ruce. Marie s hrůzou upustila tašku a vykřikla. Nákup se vysypal na cestu. Pytlík s mlékem praskl a jeho obsah vytékal na zasněženou cestu.

„Ty děvko, já tě zabiju,“ vykřikla rozhněvaný mužský hlas a postava se vrhla směrem k Marii. Ta se právě vzpamatovala z prvního šoku a se zděšeným křikem se dala na útěk. Snažila se dostat na rušnou hlavní třídu. Náhle však ztrácí rovnováhu. Nohy jí kloužou po ledové dětské klouzačce pokryté jemným sněhovým popraškem. Následuje dutý náraz do hlavy. Pře očima se jí ztmělo.

Druhá postava se zarazila. Odhazuje klacek a rozbíhá se pryč. Hlavní třída se blíží. Hukot motorů aut. Zářivě osvětlená ulice. Ostrý záblesk světlometů. Troubení klaksonů. Skřipění brzd. Postava se hroučí k zemi sražená automobilem. Děsivý výkřik. Automobil konečně zastavuje. K místu nehody se sbíhají lidé. Na ulici leží zhroucené tělo. Za několik minut je slyšet siréna. „Uvolněte cestu,“ vykřikuje lékař, „uhněte, uhněte, prosím, pozor.“ V davu se vytvořila ulička. Lékař dobíhá až k ležící postavě a rychle zjišťuje životní funkce. „Už je pozdě,“ říká po chvíli, „tomu už nikdo život nevrátí.“

Na hřbitově jdou po cestičce dva stíny. Usedají na lavičku a o něčem vzrušeně diskutují. U brány se objevuje třetí. Jeden ze stínů na lavičce zneklidněl. „Ó, můj bože,“ říká ustrašeně stín na lavičce a vstává, „tak přece.“

„Ano,“ povzdychl si smutně přicházející stín.

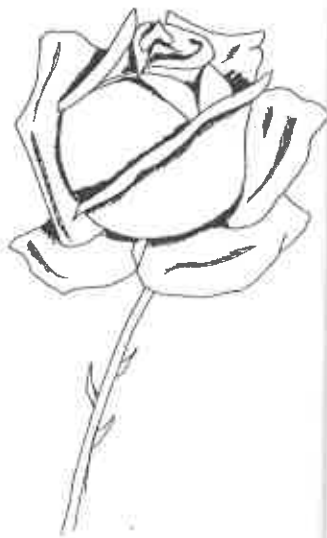
Náhle jako by se mezi hroby zablesklo. Paprsek světla, vycházející ze dveří hřbitovně kaple, upoutává pozornost všech tří stínů. Z oslnivého světla vystupuje průsvitně bílá postava v dlouhém vlajícím pláští a kyne stínům rukou. Ty se mlčky zvedají a krácejí, jakoby přitahováni magickým zlatavým světlem, vstříc podivné postavě vystoupivší ze dveří. Vcházejí do dveří kaple. Za nimi se ve světle ztrácí i bílá postava. Světlo začíná červenat a pohasíná.

Jen mrazivý vítr se prohání po hřbitově okolo kaple, jejíž dveře jsou zavřené. Na věži kostela nedaleko svatého Mikuláše právě dooznívá zvon... Za několik hodin se na obzoru objevují první sluneční paprsky. □

Neldor

Lidé se dnes přes počítače seznamují, i rozcházejí. Ale možná jen ty polibky pak už nejsou tak sladké. Přes počítač lze vyjádřit vlastně všechno, dokonce i úsměv, na klávesnici jsou pro něj speciální znaky, :))) nebo J, aby druhý věděl, že máme radost, ale už marně hledám znak pro to, abych kamarádovi napsala, že tu sedím u počítače a že je mi tu samotné trochu smutno.

- Kc -

Já nejsem tvoje kopretina,
nevoním jako růže
a nemám ctnosti chudobky.
Jsem marnivá jak rozmarýna,
obrustám staré náhrobky.
Jsem kopřiva a ty to dobře
víš,

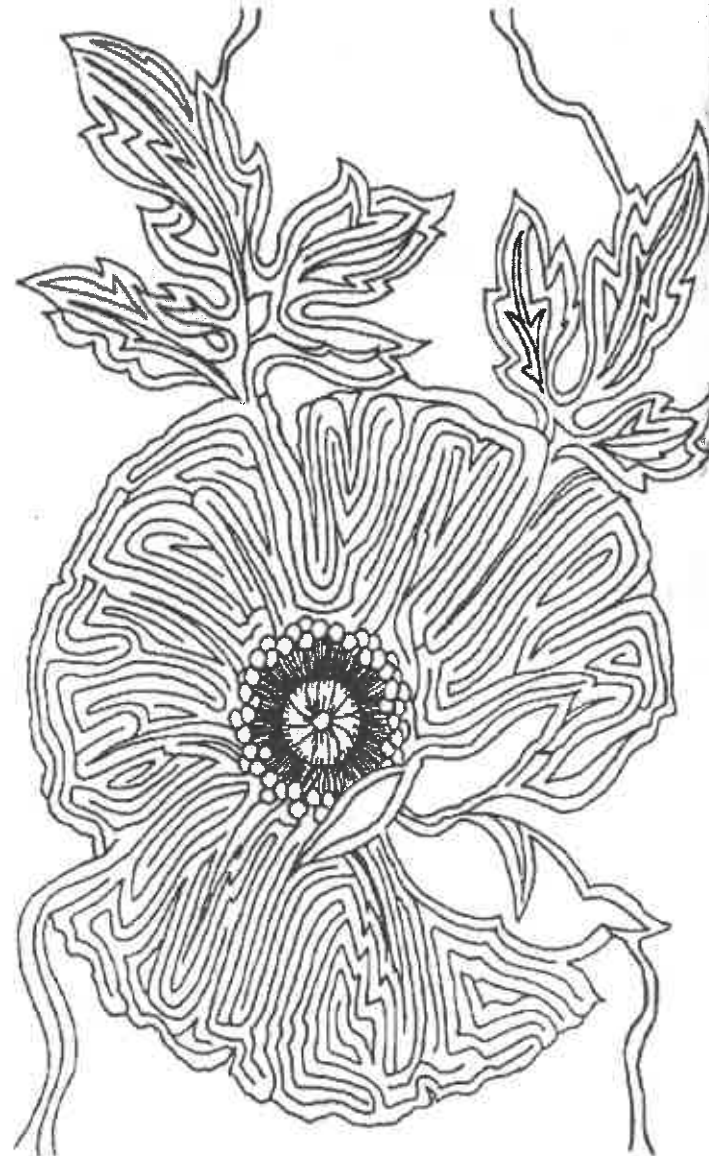
že žahám, když se přiblížíš.

Lucie

Věrní Šklíbomilové,

je máj, vše kvete a voní a já vím, že vy byste nejradši běhali někde venku po rozkvetlé louce, ale holt ty zkoušky vám to nedovolí. Všichni ostatní se vají u vody a opalují se, brouzdají horskými hvozdy, zpívají u ohničku a chytají ryby a hlavně si můžou lehnout do opravdové trávy a utrhout si ten voňavý pozdrav prvních letních luk, jako je kopretina, kohoutek, pampeliška, zvonek, hvozdík a nebo něco podobného, zatímco vaší jedinou literaturou se stávají skripta a zase skripta a zase jenom skripta, a když zbyde trochu času, pak před usnutím takhle nerozlučná známá, Šklíba. A tak jsem si řekla, že vám to vaše trápení trochu ulehčím a připravila jsem si pro vás pěkný hlavolam. Ne, nedělám si legraci, totiž to není jen tak obyčejný hlavolam, je ve tvaru květiny, přesně takové, která už bude odkvetlá, až vylezete ven po zkouškovém. Do druhu to po mně určitě nechtějte, ještě nemám zkoušku, v případě nutnosti kontaktujte Milana.. Můžete si ji také po vylúštění vkusně vybarvit. Ještě návod, začněte od lístečku nahore, můžete si vybrat, a pracujte se až k dolní části stránky. □ Mnoho zdaru, i ve zkouškovém, vám přeje

Kecka

Duben, ještě v tom budem

Ivan Pubal

první sloka

Je dusno, vlci sežrali karkulku pro peníze
kulisy jak z blbě knížky pro děti
šednoucí velitel v brýlích si stěžuje na hipíze
ještě chvíli a vzteky pukne a odletí
nikdo tomu nevěřil, že nula od nuly počne
tak ukradli obsah a nechali ulity
pod zadkem reklamu, zatím zvedli jen pivo a stočné
a co zítra? zdrazí i šlapky a bandity?

druhá sloka

Je dusno, karkulka sežrala vlky pro peníze
kulisy jak z blbě knížky pro děti
šednoucí velitel v brýlích si stěžuje na hipíze
ještě chvíli a vzteky pukne a odletí
nikdo tomu nevěřil, že nula od nuly počne
tak nafasovali kamizoly a nasadili ulity
zeleň nám chřadne, kůrovec sprádá příze
a my chráníme přírodu bez ohledu na platy

Jestřábi let

Letěl jestřáb nad lukami,
letěl, zvonil rolničkami.
Letěl za svobodou z posledních sil,
hlady slabý, zvěř si rolničkami vyplašil.

Rolníčky zvonily mu sladce,
vrať se, maso čeká tě.
Pohodlný život či svoboda,
o tom nerozhoduje náhoda.

Přistál v koruně borovice,
zobákem si strháva rolničkové nohavice.
Zápas těžký, síly slábnou,
nevzdává to, trhá hlavou.

Kůže praská,
trhá se.
Rolnička padá,
volně dýchá se.

Ač slabý, přece vzletěl,
tichým letem k nebi mizel.
Letěl k nebi, štěstí v nitru,
šel těžší cestu, přec došel k Míru.

Karl Schlange

Epifytická aneb Malý příběh z prostředí stromových lišejníků

Bylo, nebylo, v jedné zemi za devaterými horami a devaterými řekami rostl strom. Obyčejný dub. Stál u cesty už několik set let a svými mohutnými větvemi poskytl stín nejednomu vojsku (či spíše jeho malé části), jež se, někdy i úspěšně, snažilo dobýt blízké město.

Doba dobyvatelů ale už dávno minula a nyní dub shlížel na mumraj panující na okraj města. Právě tu zprvoznili novou továrnu. Do vrat vjížděly vagóny materiálu, většinou starého zrezlého železa. Pak se ozvalo pár ran, nějaké to břinkání, dunění a křupání a z druhých vrat podnik opouštěly novotou svítící stroje. Vlaky je zavezly do širokého okolí, když zrovna nebyla výluka nebo nevykolejily. Nad tím vším stál vysoký komín, který veškeré činnosti pozoroval s patřičným nadhledem a občas poslal nebi depeši v podobě obláčku kouře.

Na kůře letitého dubu nalezly útočiště ještě dva další prazvláštní organismy, lišejníky. Jeden vypadal asi tak, jak si většina lidí správný lišejník představuje. Měl bohatě tvarovanou nápadnou lupenitou stélku a jmenoval se Terčovka. Porůstal téměř celou kůru od paty kmene až po dva metry výšky (výš už stejně moc lišejníků neroste). Druhý byl takový nenápadný, nevypadal ani jako pořádný lišejník a žádnou rozumnou stélku neměl. Jmenoval se Mísnička, ale rostl jen na jednom místě na nejméně výhodné jihovýchodní části kmene. Navíc ho ani lidé za lišejník nepovažovali, a tak trpěl komplexem méněcennosti. Nemohla však nic dělat, protože věděla, že každý boj s lupenitou Terčovkou je předem prohrán. Mohla být tak leda ráda, že na jihovýchod se Terčovce nechce.

Továrna se stávala stále známější, a tak brzy vozila stroje nejen do svého okolí, ale po celé zemi a začala mít i první zahraniční zakázky. Podnik se rozšiřoval a přijímal nové zaměstnance, výroba rostla. Komín posílal depeše obloze stále častěji, až jednou se začal z něj valit černý dým nepřetržitě ve dne v noci. S přibližující se zimou se město stále častěji halilo do kouřového závoje, jako by se chtělo

skrýt před zraky našeho dubu.

Dub kroutil větvemi a divil se, co tam dole vyvádějí. Už zažil leccos, ale takové podivnosti ještě ne. „Na stará kolena se teda dočkám věcí!“

Terčovka i Mísnička se také divily. Jenže Terčovce se navíc zdálo, že ji nějak opouštějí síly, huře se jí fotosyntetizuje a nějak ji klesla reprodukční schopnost. Tyto pocity se dostavovaly mnohem častěji s přibývajícím zimou a během ledna začala dokonce jedna část Terčovky zcela odumírat.

Mísnička v duchu zajásala, neboť jí žádné problémy ani v nejmenším netrápily, a tak naopak začala své hyfy rozšiřovat i na místa, nad kterými kdysi vládla pevnou houbou Terčovka. Postupně se síly začaly vyrovnávat, až jednoho dne (o pár let později) se na kmene našel víc Mísničky než Terčovky. „Pche, vidíš, tak a teď tu vládnou já!“

Na jaře vždycky inverze povolily a po kouřové cloně nad městem nebylo ani památky. Jen ten komín vytrvale chrlil do atmosféry další oblaka černého dýmu. Terčovce ale bylo o něco lépe. Šířit se sice rozhodně nemohla, co ztratila, už získat nazpět nedokázala, ale svůj prostor uhájit zvládala. Na drzé narážky Mísničky neodpovídala. „Kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp!“ myslala si.

Pak přišlo léto a po něm nastal podzim. Nad krajinu a hlavně město se valily mlhy, kyselé deště skrápěly dub i nebohou Terčovku a ta zase o kousek ucouvla.

Deset let už trval marný zápas Terčovky proti nepřátelským podmínkám. Na začátku jedenácté zimy už obývala jen poslední nepatrnou plošku. Tentokrát se rozhodla vzdorovat do poslední soredie. Tlak prostředí byl ale silnější a Mísnička už počítala jen dny do chvíle, kdy se zmocní celého kmene ...

Jenže ...

Dole se opět něco dělo. Zisk podniku byl vysoký a ředitel se rozhodl tudíž vyhovět připomínce referátu životního prostředí města. Instaloval do své továrny nákladné, ale zato účinné odsířovací zařízení. Po krátkém zkušebním provozu a odchytní much se rozjelo na plný výkon.

Terčovka náhle pocítila, že už jí dělá menší a menší problémy udržet si zbývající prostor, nebo spíše prostůrek. Trvalo to ale ještě několik let, než se vzduch natolik pročistil, že byla schopná se opět šířit.

Na kůře dubu rostly dva druhy lišejníků. Jeden porůstal téměř celou kůru od paty kmene až do výšky dvou metrů a jmenoval se Terčovka. Druhý rostl jenom na jedom místě na nevýhodné jihovýchodní straně kmene a jmenoval se Mísnička.

Patnáct, možná dvacet let po začátku našeho příběhu. Jako za „starých časů.“

Málo chybělo a mohlo to být úplně jinak. Ale ani Mísnička nevydrží vše, jen je kapku více odolnější. □

Kotec

Pěkný dobrý den,

zde jsou správná řešení číselek z minulého čísla, bráno horizontálně:

šálek - kašel, obrovské broskve, kobra, zdi - dikobraz, oříšek - Košíře

No a dnes zase popojedeme o kousek dál, jelikož jsme biologové, myslím, že dnešní luštění se vám bude líbit. Vybral jsem totiž druh hádanek, které se jmenují:

Darwinky

Od tu běží? Cituji:

„Tento druh hádanky má název podle biologa Darwina, zakladatele nauky o vzniku vyšších jedinců postupnou přeměnou z nižších. Postupnou záměnou vždy jedné hlásky naznačeného slova vytváříme řadu dalších slov, až dospějeme k druhému výrazu. Použitá slova mají být podstatnými jmény. Každé písmeno slova měníme jen jednou.“

Příklad: jednodušší forma:
Postavíš-li **most**,
zůstane ti dost:
kupa staviva
ještě přebývá.

odvozenější forma:
Stavba přes řeku se hroutí
vazba se už propadá
ohýbá se jako proutí
zбудe trosek **hromada**.

Řešení: most - kost - kosa - kopa - kupa

Myslím, že hádanky v té jednodušší formě jsou přece jen až moc jednoduché, takže přejdeme rovnou k formě odvozenější. Tu máte půl tuctu hádanek:

1. **Poučení** mé význam ztrácí
víš-li, co jsou **černí ptáci**.
2. **Provazy** to nezdolá
ač jsou **proudy** dokola.
3. **Tisíc kilo** uhlí leží
při pobočné dráze,
dostaneme se tam **stěží** -
padají teď **saze**.
4. **Město** Kmochem oslavené
v museu má sbírky cenné,
byl tam včera s námi
spisovatel známý.

5. **Zápasník** se koupe v řece
sám - je prý mu lépe tak
sám však není tady přece
brodivý tam chodí **pták**.

6. **Návštěvník** jde k lékaři
po zdraví jen touží
dobře se mu nedaří
choroba ho souží.

Věřím, že všichni biologové, hlavně ti evoluční, si s tím hravě poradí

dobrou ...

Piňos

Výzva pro atrofické studentky a studenty.

Málokomu v naší běžné populaci odkojené nereálnými akčními filmy je známo, že kromě „tvrdých“ stylů bojových umění, (většina šaolinských technik, karate apod.), existují také „měkké“, správněji vnitřní styly, z nichž nejznámější a nejpobulárnější je *tehaj - ti čchüan*, který se začíná prosazovat i u nás. *Tehaj - ti čchüan* může být cvičen lidmi každého věku, doporučuje se zvláště pro lidi staré a nemocné (např. studentstvo BF JU). Je překvapující, že hlavní důvod popularity *tehaj - ti čchüanu* není jeho bojová potencialita, ale spíše schopnost zlepšovat zdraví. Zvláště v Číně je *tehaj - ti* velmi známé pro svoji schopnost zlepšovat nebo dokonce léčit mnoho nemocí, zvláště problémů žaludku, plíc srdce, ledvin apod. Toto cvičení také působí příznivě na vysoký krevní tlak a aritridu. Proč tomu tak může být je člověk schopen porozumět jakmile pochopí principy cvičební teorie *čchi - kungu* (což je zacházení s vnitřní energií v těle) a samotného *tehaj - ti*.

Tehaj - ti čchüan představuje na rozdíl od běžných cvičení pro zdraví procvičování nejen těla, ale i myslí systémem uvolnění a způsobem vedení pohybů vůlí.

Při cvičení je nutné, aby byl člověk klidný a schopný soustředit celou svou pozornost na kteroukoliv část těla a při tom se pohyboval hladce bez zastavení. Každý pohyb má přítom i svou bojovou aplikaci, a proto je nutná i práce očí.

Představitel školy *tehaj - ti čchüan* věří, že toto umění je v porovnání s jógou nebo jen sezením v klidu (*ting cwo*) užívaným v buddhismu a taoismu, mnohem prospěšnější. Důležitá při tom všem není ani doba, ale to, že mysl by měla být v trvalé a ustálené meditaci. *Tehaj - ti* má význam pouze, když se tento stav udržuje. Je-li tomu tak pak můžeme dosáhnout cíle každého mistra - obejít se bez veškerého vybavení, člověk pak žije v meditaci a stává se opravdovým člověkem. (To je určitě výhodné pro vědeckého pracovníka, zvláště pokud se jedná o absenci vybavení.)

Pokud se někomu pouhé cvičení „měkkého“ stylu zdá pro okamžité bojové aplikace příliš nereálné, (skutečně se dá jako účinná bojová technika použít až po několikaletém cvičení.) nabízí se další možnost. Je to kombinace „měkkého“ a „tvrdého“ stylu, doporučovaná řadou mistrů. V našich podmínkách je vhodné jako tvrdý styl zvolit například *karate*, jehož základní bojové aplikace je možné zvládnout i po několikaměsíčním cvičení. Tuto symbiózu *tehaj - ti čchüanu* a *karate* mohou z vlastní zkušenosti jen doporučit.

Jelikož kurzy pro začátečníky probíhají už delší dobu hned za rohem naší matičky fakulty, (je tam i taková velká plechová cedule), nenastává dokonce pro případné zájemce ani časová ztráta spojená s dopravou. □

Rozvrh cvičení:

Tehaj - ti čchüan
úterý 16 - 18³⁰

Karate pro začátečníky
úterý 19- 20³⁰

- J.P. -

ZŠ Emmy Destinové - vchod zadem

Deset lekcí jednoho kurzu je za 300 Kč a oba kurzy současně za 400 Kč.

CONFIDENTIAL

Nazdárek lidičky!

Jako vždy Vám nejdříve sdělím řešení minulého Confidential-u.

1. Obyčejná morseovka netradičně napsaná. Dlouhá slabika je čárka, krátká tečka: Vězte, že jsou lidé, kterým to nedělá problémy.
2. To bylo napsané na počítači normálním fontem a pak převedeno do fontu Wingdings (jeden z nejužívanějších obrázkových fontů). Mohli jste si to tedy napsat ve Wingdings a pak převést do nějakého normálního: Udělejte to blbům vzdorné a zítra někdo vymyslí ještě většího blba.
3. Šifrovací tabulka. Sloupce označené !@#\$\$% a řádky QWERT (pořadí podle pořadí znaků na klávesnici): Černé díry ve vesmíru vznikly tam, kde Bůh dělal nulou. To by mohlo jako opakování stačit. Co Vám teď dám.
„Pro pamětníky“ to bude primitivní, ale mně se to líbí a nechci, aby o to byli nováčci ochuzeni.

DL NT TE NČ JU DŮ EL
SE SD JE VI OM DI NL
NŮ EO JO DÉ ES LÉ SD

Teď jeden z méně známých Murphyho zákonů.

Píoaaruekyýcyá
mbhmtsrjždndrř

A do třetice z archívu:

65š3 p1sl56í v živ1t3 636í 8ít 7sp3ch, 5l3 v d1b22 65l5d3 p1k25č1v5t v chyb1v56í.

Oreganum

Zbylo tady zase nějaký místo, tak vymyslíme (nebo najdeme v knize) nějakou hru. Nevím, jak se tahle hra jmenuje, ale na tom nesejde.

Vezmeme čtverečkový papír. Tužkou na něm vyznačíme hrací plochu (jedno jak velkou, třeba obdélník 10x15 čtverečků). První hráč obtáhne jednu stranu buňky čtvercové sítě na hrací ploše. Pak udělá totéž druhý hráč. Podaří-li se jednomu svým tahem uzavřít nějaký čtvereček, vepíše do něj svou značku a má právo dalšího tahu. Tak to pokračuje, až do té doby, kdy každý čtvereček někomu patří. Komu patří víc čtverečků, vyhrál.

CONFIDENTIAL

Svědkové Jehovovi, část II.

Charakteristické rysy učení

Největší důraz v této náboženské skupině je kladen na systematické vedení členů k vděčnosti a plné důvěře vůči organizaci svědků. Na Boha a Krista se zapomíná. Proto také svědkové probírají s novými zájemci při studiu brožurku *Návrh postupu*. Je tam totiž soubor pokynů, jak vést zájemce k organizaci.

Práva, povinnosti a postavení v organizaci je z větší části založeno na učení o 144 000. V podstatě jde o nauku o dvou rozdílných nadějích pro dvě skupiny křesťanů, kteří se od sebe nemusí lišit ničím jiným než letopočtem narození. Svědkové učí, že Ježíš vezme k sobě pouze 144 000 křesťanů. Své tvrzení opírají o slovo ze Zjevení 14,1-3, kde apoštol Jan píše, že viděl na hoře Sion spolu s Beránkem 144 000 lidí vykoupených ze země a Svědkové chápou toto číslo doslova. Jen těch 144 000 tvoří pravý duchovní Izrael, církev, která je zapsána v nebesích. Výběr pro tento elitní počet byl prý započat o letnicích, kdy byl vylit Duch svatý, a ukončen v roce 1935. Sami si říkají „pomazaný ostatek“. Všem ostatním Svědkům prý zbývá tzv. pozemská naděje. Ústředí je nazvalo „druhy Kristových bratří“. Jejich naděje je závislá na tom, uznají-li výsady elitní skupiny, budou-li je poslouchat a přijmou-li jejich výklad písem.

Svědkové Jehovovi byli typičtí tím, že počítali konec světa.

Jejich zakladatel Russel učil, že vedle Bible nám Pán Bůh dal ještě jeden pramen svého zjevení, a to egyptské pyramidy. V *Divine Plan of the Ages* (Boží plán věků) píše, že vedle Bible byly dány Bohem jako svědectví právě pyramidy a jejich různé míry dosvědčují různá proroctví. A tak měřil pyramidy a z různých rozměrů počítal všechno možné, mimo jiné právě konec světa.

Poprvé ho vypočítal na rok 1914, a když tenkrát nenastal, provedl nové výpočty a tuto velkou událost posunul na rok 1915. Ani tehdy, jak víme, se nic takového nestalo. V roce 1916 Russel umírá. Nemočný a zklamaný, neboť svým výpočtům skutečně věřil a stal se tak obětí vlastního omylu. Není bez zajímavosti, že jeho hrob má podobu pyramidy.

Nicméně další konec světa byl vypočten na rok 1918. V té době už vedl Svědky druhý prezident Rutherford. Ve spisku *Millions Now Living Will Never Die* (Milióny věřících nikdy nezemrou) vydaného v roce 1918 prorokoval, že roku 1925 budou vzkříšeni Abrahám, Izák, Jákob a další věrní Izraele. V roce 1922 SV píše, že toto datum bylo definitivně potvrzeno Písmem. Aby měli tito praotcové kde bydlet, byl pro ně postaven přepychový palác v krásném prostředí v Kalifornii. Když v roce 1925 nikdo z nich nevstal z mrtvých, nastěhoval se do domu - aby nezůstal prázdný - Rutherford sám.

Zajímavé je, že pro krále Davida byl připraven dokonce přepychový automobil. Rozvinula se kolem něho menší aféra, protože se jednomu podvodníkovi, který se vydával za zmrtvýchvstalého Davida, málem podařilo tento vůz odvézt.

Po zklamání v roce 1925 se po jistou dobu zdálo, že si Svědkové vzali ponaučení a už žádné výpočty týkající se konce světa dělat nebudou. Sám Rutherford napsal:

Mezi věrnými Jehovovými na Zemi nastalo jisté zklamání, co se týče dat 1914, 1918 a 1925, které trvalo po jistou dobu... a tak si také vzali poučení, že mají přestat počítat data a předpovídat, co se kdy stane.

Po Rutherfordovi však přišel třetí prezident Svědků Knorr, který si poučení nevzal a v roce 1968 píše:

Rok 1975 bude koncem 6 000 let lidských dějin od narození Adama.

Když ani tenkrát konec světa nenastal, bylo zjeveno šalamounské řešení: konec světa nastane dřív, než natáhne bačkory generace 1914, tzn. lidé, kteří byli v rozumném věku v roce 1914. Protože i doba této generace se už nachyluje, byl podán nový návrh, aby datum bylo posunuto na generaci roku 1957. Tehdy byl totiž vypuštěn Sputnik, který je považován za jedno ze znamení na nebi, které má upozornit lidstvo na blížící se konec světa.

Strážná věž je vybudována na chatrných teologických základech a ti, kdo pečlivě zkoumají její „pravdy“, brzy odhalí, že jsou ve valné většině v rozporu s Bibli. Pokud se o tom zmiňují, začnou mít vážné potíže s vedením – jsou nepohodlní, a proto jsou brzy vyloučeni.

STRAŽNÁ VĚŽ

Jako zvěstovatel
Jehovova království

I zvidět, že já jsem Jehova.
Ezechiel 35:15.

THE WATCHTOWER TOWER
MAGAZINE, 12 dubna 1986.

Roční 89 (8) Celo 4

TRŽBAH:

Muž s letnicí dočasně pro-
Laska k těmto
Zá-
51
52
53

VA MI SVĚTOVĚ JSTE, PRAVÍ JEHOVA, ŽE JÁ BŮH JSEM." Izaiáš 43: 12

Jak se jedná s vyloučenými. Jak jinak, pokyny pro styk s bývalými členy ústředí něko-likrát změnilo a pokaždé staré přístupy prohlásilo za nebiblické a nedostačující.

Prvá verze např. nedovolovala jakýkoliv styk s vyloučenými. Žádný svědek je nesměl zdravit ani jim na pozdrav odpovídat, neboť už krátký pozdrav by mohl vést k dalšímu rozhovoru. Druhá verze začala prozíravě dělit vyloučené na dvě skupiny. V první byli ti, kdo své jednání nezdůvodňovali Bibli a pokorně přijali své vyloučení. S nimi bylo možné se stýkat, zdravit je a když se ocitli v nouzi, bylo možno jim pomoci. Dokonce směli i za určitých okolností chodit do shromáždění. Ve druhé skupině byli ti, kdo se obhajovali Bibli. Ti byli označeni za „antikristy“. Jakýkoliv styk s nimi byl zakázán. Třetí verze z roku 1982 zase všechno změnila. Rozlišování mezi vyloučenými bylo zrušeno a vůči všem byl nastolen ještě tvrdší postoj než ten podle první verze. □

Sarah

*Milý čtenáři Šklíby,
doufáme, že jsme Tě alespoň
trochu pobavili, zaujali anebo
i malinko poučili o věcech
zajímavých i potřebných.
Děkujeme Ti za Tvůj zájem
o Šklíbu
i za trpělivost,
kterou jsi s námi občas musel mít.
Přejeme Ti prima prožití celého
léta, příjemnou mysl,
dobré kamarády
a hodně
úsměvů cest a vody vábení,
milé dotyky a zpěvu volání,
ticho samoty i úžas hor,
drobná trápení a víry vzdor.*

redakce

